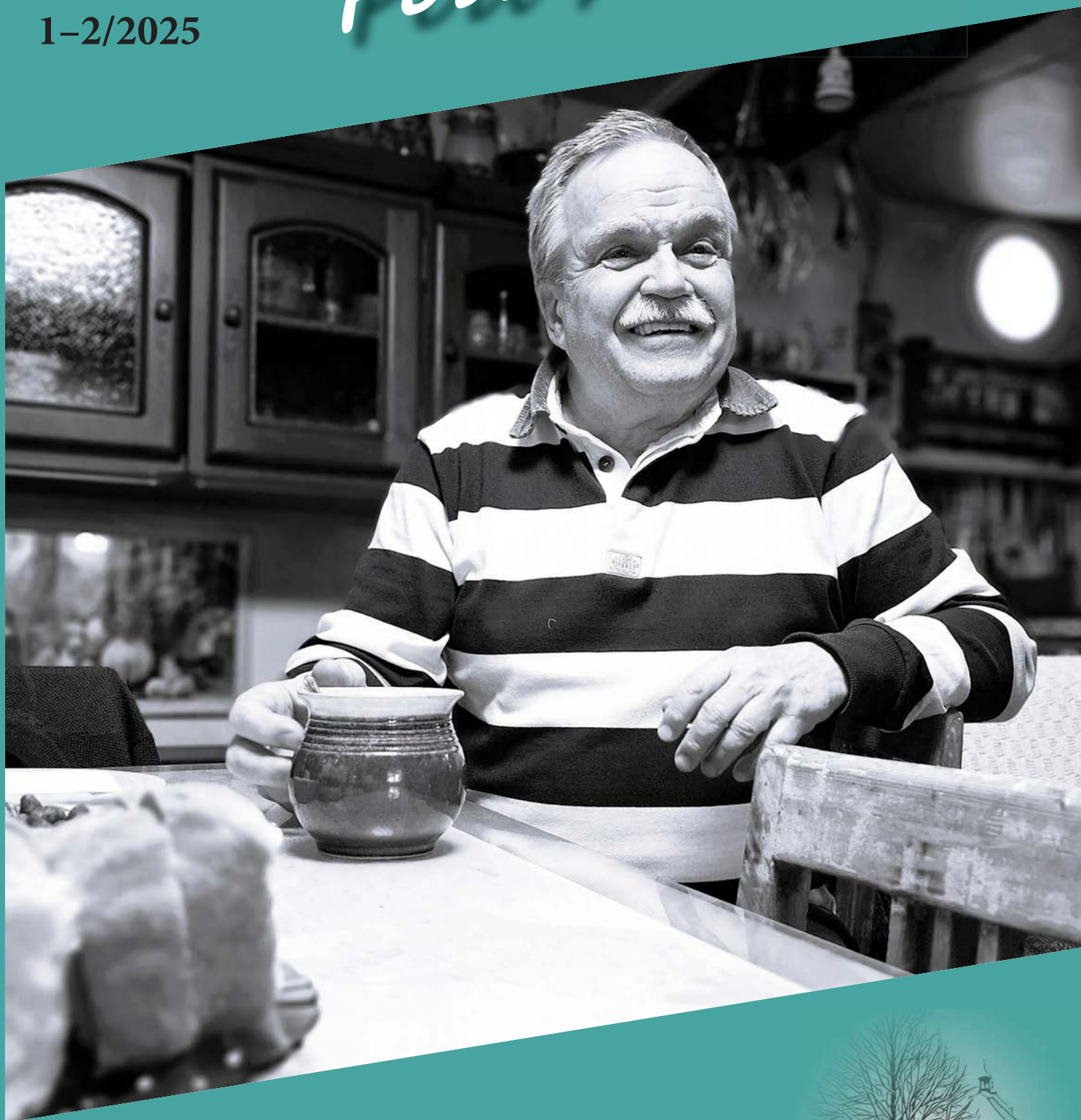

1-2/2025

Zpravodaj obce PONIKLÁ

Pod horami

„Nebát se jít do nových věcí.“
Láďa Chlum

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

OBECNÍ ÚŘAD

starosta Tomáš Hájek

603 569 389, 481 585 133

Hajek@ponikla.cz

Monika Nováková, Lucie Slavičková

481 585 981

obec@ponikla.cz

obecní četa, sběrný dvůr (T. Klikorka)

608 084 782

ceta@ponikla.cz

VODOVODY (odečty, poruchy)

Hoření a střední Poniklá, Nová Ves (M. Dobiáš)

737 863 818

Dolení Poniklá, Přívlačka, Preložka (J. Čížek)

721 154 738

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA PONIKLÁ (Dana Kubínová)

737 464 874

MATEŘSKÁ ŠKOLA

481 585 257, 737 711 997

skolka.ponikla@seznam.cz

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

481 585 206, 604 310 491

zs@ponikla.cz

KNIHOVNA

732 608 524

knihovna@ponikla.cz

POŠTA PONIKLÁ

954 251 242

DĚTSKÝ LÉKAŘ

481 551 338 Poniklá

481 551 339 Jablonec nad Jizerou

Ordinační hodiny:

PO: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

ÚT: 7.00–12.00 ordinace Poniklá

ST: 12.00–16.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

ČT: 13.00–17.00 ordinace Poniklá

PÁ: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

LÉKAŘ PRO DOSPĚLÉ

MUDr. Karásková

777 328 487, 777 641 330 (recepty)

Ordinační hodiny v Poniklé čp. 266:

PO: 13.00–18.00

ÚT: 8.00–12.00

ST: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00

PÁ: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00

Ordinační hodiny v Jilemnické J. Harracha čp. 90:

PO: 7.30–12.00

ÚT: 14.00–17.00

ČT: 7.30–12.00

PRAVIDELNÝ SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

měsíc	den (pondělí)	týden
LEDEN	6.	2.
	20.	4.
ÚNOR	3.	6.
	17.	8.
BŘEZEN	3.	10.
	17.	12.
	31.	14.
DUBEN	14.	16.
	28.	18.
KVĚTEN	12.	20.
	26.	22.
ČERVEN	9.	24.
	23.	26.
ČERVENEC	7.	28.
	21.	30.
SRPEN	4.	32.
	18.	34.
ZÁŘÍ	1.	36.
	15.	38.
	29.	40.
ŘÍJEN	13.	42.
	27.	44.
LISTOPAD	10.	46.
	24.	48.
PROSINEC	8.	50.
	22.	52.

PŘEDPLATNÉ ZPRAVODAJE POD HORAMI

Roční předplatné činí **100 Kč**,
cena při zasílání poštou je **260 Kč**.

Předplatné lze hradit buď **převodem**
na účet č. **1263092319/0800** nebo **osobně**
na OÚ v hotovosti nebo platební kartou.

Zastupitelé již poplatky nevybírají.

Zpravodaj obce Poniklá **POD HORAMI 1–2/2025**, číslo 230, ročník 55, reg. č.: MK ČR E 17675, náklad 430 výtisků.

Vydává obec Poniklá, Poniklá 65, 512 42 Poniklá, IČ 00276006. Internetová adresa: www.ponikla.cz

Odpovědná redaktorka a jazyková korektura: Hana Hájková. Tisk: Gentiana Jilemnice. Cena 20 Kč.

Cena pro **roční předplatitele 100 Kč**. Cena pro předplatitele **při zasílání poštou 260 Kč**.

Zpravodaj Pod horami je dvoutměsíčník. **Uzávěrka příštího vydání: 25. 4. 2025**

SVÉ PŘÍSPĚVKY, PROSÍME, ZASÍLEJTE NA E-MAIL: redakce.podhorami@gmail.com

Příspěvky mohou být redakcí upravovány a kráceny. Zveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

Za všechny příspěvky děkujeme!

Fotografie na úvodní straně: Ladislav Chlum při interview pro zpravodaj, autor: Hana Hájková

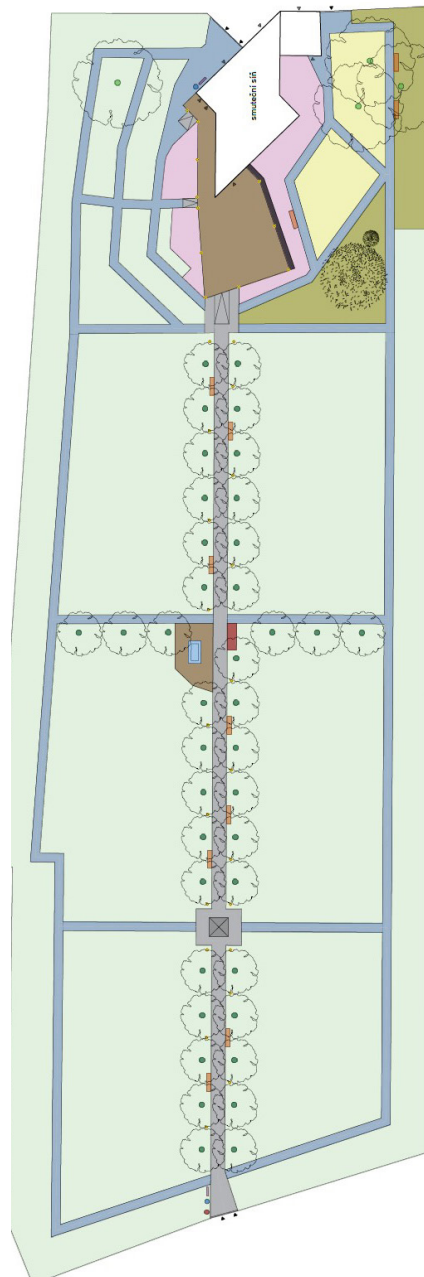
OBEČNÍ HLÁSŇ

Proměna ponikelského hřbitova

Nebývá v našich zeměpisných šířkách zvykem začínat stavby hned začátkem kalendářního roku, pakliže není jejich součástí kácení. Což ale v případě úprav ponikelského hřbitova zrovínka nastalo – a dosti výrazně. Bylo jich rovných 118, oněch vzrostlých tují. Po více než čtyřiceti letech však již byly ony kdysi roztomilé keříky za zenitem, a proto zahradnická architektonická studie navrhla jejich poměrně radikální prořezávku, totiž cca 15 cm nad terénem. S následným odfrézováním pařezů, samozřejmě. Tuto etapu tedy již máme za sebou a k úlevě všech zúčastněných lze konstatovat, že všechny túje si poslušně lehly do mezer mezi hrobová místa (nebo byly postupně odřezány), takže žádný z pomníků nepřišel k úhoně.

Pohled na hřbitov je nyní, no, přiznejme si, samozřejmě nezvyklý, protože každá změna je problém. Prý něco jako „ostříhaná kočka“. Ale tím to nekončí! Pakliže mrazivé počasí a vegetační klid byly ideální pro kácení, nyní se naopak čeká, až půda rozmrzne a začne se s další fází, totiž obnovou cestní sítě. Nová bude středová komunikace z hlazeného betonu, ale zpevněné budou nově též chodníky po obvodu hřbitova z vyskládaného kamene. Předlážděno bude i nádvoříčko před smuteční síní, kde navíc zmizí ten poměrně vysoký a nepříjemný schod před vstupem do smuteční síně. Spolu s tím se upraví odkanalizování smuteční síně a nově se rozvede vodovod tak, aby se voda pro zálivku hrobů dala nabírat na více místech hřbitova.

A když se na začátku tolik kácelo, bude se samozřejmě i sázet. Hlavní osy hřbitova budou osazeny novými listnáči a v okolí smuteční síně budou též založeny trvalkové záhony. Myslí se i na osvětlení, posezení i nějaké hezčí branky. Ještě nějakou dobu tedy nebude náš hřbitov onou kýženou „zahradou ticha“, ale jak asi všichni cítíme, bylo již třeba zapracovat na důstojnějším prostředí posledního spočinutí mnoha generací Ponikeláků. Poměrně velkorysé úpravy jsou hrazeny z 85 % dotačními zdroji.

Smuteční síň

Čím více pozornosti bystrý pozorovatel upíná k ponikelskému hřbitovu, o to dramatičtější se mu však naskýtají též otázky na stav oněch několika parkovacích míst za smuteční síní i na stav smuteční síně samé. Všechno bude! Časem... Nakreslené bychom to všechno měli, ono jaksi na papíře to frčí rychleji, než v realu... Parkování, byť by třebaš provizorně, je otázka snazší. Smuteční síň však přece jenom představuje složitější výzvu. Díky spolupráci s Ing. arch. Orszulikovou (kreslila nám mimo jiné interiéry školy) si ale už alespoň na vizualizacích můžeme představovat možný budoucí vzhled interiéru rozlučkové síně. Její stávající podoba je sice architektonicky velmi zajímavá a překvapí i ambiciózností originální výzdoby, dobový vkus však za posledního půl století přece jenom doznal značného posunu. Rekonstrukce této síně tedy čeká jednak na případné spolufinancování, nebo prostě jen na chvíli, kdy už bude skutečně nezbytná. Neboť zejména originální prosklená stěna i veškeré dveře již tikají a tikají...

Kantýna

Pěkné obrázky nových interiérů máme i pro Kantýnu, jakožto další „šuplíkovku“, o kterou bychom rádi usilovali. To když už jsme se tedy v předchozí kapitole tak rozesnili... I náš kulturní svatostánek, chrám múz, svým interiérem nezapře dobu výstavby v roce 1949. Podlaha, obložení stěn, přička mezi sálem a přísálím, veškeré rozvody, a tak dále a tak dále už parádu nedělají. Pokud ovšem na interiér smuteční síně by bylo třeba dvou až tří milionů, u Kantýny bychom potřebovali zhruba čtyřnásobek. Pakliže občas slyším, že obce prý mají našetřeno spoustu peněz a nechťejí je utratit, protestuji!

Stará hasičská zbrojnice

A když výše píšu, že máme projekty a nemáme peníze, tak musím spravedlivě dloubnout i do případu, kdy nemáme ani projekt, natož ty peníze! Stará hasičská zbrojnice, vráska na obecním čele. Již několikrát sice blýskla (ale jen

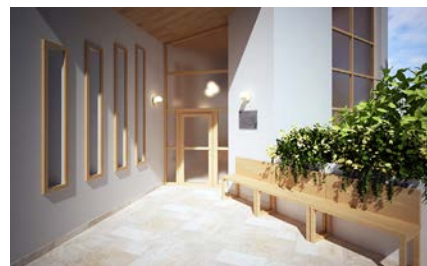
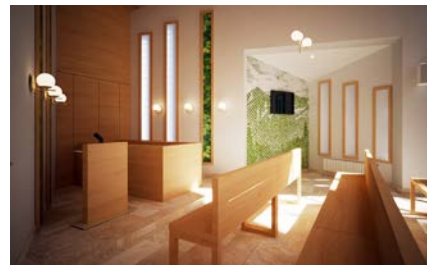
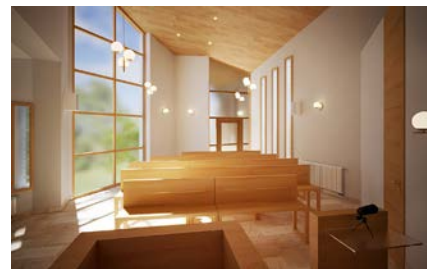
vzdáleným odleskem) šance na zajištění zdroje peněz na přestavbu celého toho našeho soudomí složeného ze zbrojnice a zbytků farního areálu. Byli bychom přístupni i širší škále kreativity s důrazem na zrovínka to využití, které by bylo podpory hodné. Dlouhodobě máme na mysli takový mix knihovny, informačního centra s kavárnou a obřadní síně s výstavním prostorem... No prostě takového obecního domu trůnícího nad návsí. Sousto je to zatím větší, než jaké bychom mohli strávit, jsme ale ve střehu! Uznávám, že zde popisované ambice na smuteční síň, Kantýnu a starou hasičskou zbrojnici mohou působit trochu jako nereálné snilkovství. Ale ono to tak zase úplně neplatí. Důležité je být připravený, ona se občas Fortuna usměje. O tom, že se tak děje, ostatně dále píše paní místostarostka ve svém shrnutí činnosti obecní rady. Tak třeba projekt na vodovod po Přívlače byl připravován s mimořádnou skepsí na možnost jeho podpory a brzké realizace (případně jen zdlouhavě a po etapách). A hle, letos se začne kopat a rovnou vše komplet!

Čiré i barevné sklo jedno jsou

Ted' trochu přizemněji. Nebudeme již napříště rozlišovat dva druhy sbíraného skla do zvonů (tedy zvlášť sklo čiré a zvlášť sklo barevné) na sběrných místech. Zvony na čiré sklo byly jen na čtyřech stanovištích – a stejně v nich končil spíše mix bílého a barevného skla. Oddělený sběr je přitom finančně nákladný a není nijak extra bonifikován. Proto napříště netřeba rozlišovat, jakou barvu skla do zvonů vhadzujete! Jenom, prosím, vážně nenechávejte sklo vedle kontejnerů. Ani když by byly plné, k čemuž by po přechodu na pravidelné svážení firmou EKO Jilemnicko již nemuselo docházet.

Poděkování

Pan doktor Kaván říkával, že v Poniklé je hlavně potřeba hodně děkovat. Tak já jdu do toho a jako příjemce upřímného děkování tentokrát volím všechny své kolegy podílející se na chodu obce. Děkuji proto oběma svým kolegyním z OÚ, že si rychle osvojily svoji agendu

a je radost s nimi spolupracovat (jakož zároveň neopominám vděčně vzpomínat na obě kolegyně předešlé). Děkuji obecní četě za plnění rozličných úkolů – rutinních i jedinečných, viditelných i mravenčích. Děkuji našim pečovatelkám za obětavou péči o naše klienty. Děkuji také všem zaměstnancům našich příspěvkových organizací, tedy ve škole i školce, za ty nervy namnoze nesusoucí i své plody! Děkuji i našim smluvním partnerům starajícím se o vodovod i kanalizaci, odpady, veřejné osvětlení, bytový fond a tak podobně. A děkuji také své milé obecní radě za gejzíry nápadů, jakož i všem zastupitelům za velmi racionální postoje a dělnou atmosféru spolupráce (vím, že to není samozřejmé – a že by nám to na mnohých obcích, neřkuli městech, mohli závidět). A pokud hovořím o koležích podílejících se na chodu obce, myslím i na Vás všechny, kteří tvoříte naši vísku tím nejlepším Pupkem světa! Díky!!!

Tomáš Hájek, starosta

Jednání obecní rady za období prosinec 2024 až únor 2025

Vážení ponikelští sousedé,

tak jako v každém čísle Vám na řádcích níže přiblížíme ty nejzajímavější body, o kterých jednala obecní rada.

Počátek roku je pro obecní radu spjat zejména s přípravou projektových záměrů do výzvy Národního programu životního prostředí, podpora obcí ležících v národních parcích. Do výzvy byly podány následující projekty:

- ▶ Oprava cesty k Huderovu: rekonstrukce povrchu komunikace od Šírových na Huderovo v celkové délce 445 m, předpokládané výdaje 1 635 535,67 Kč, možná dotace 1 144 874,96 Kč.
- ▶ Naučná stezka biskupa Jana Alexia Rychlovského: vybudování nové naučné stezky v centrální části obce, stezka nemá ambici oslnit délkou trasy ani počtem zastavení, ale zaujmout originálním pohledem na realie Poniklé přelomu 18. a 19. století pohledem J. A. Rychlovského. Předpokládané výdaje 976 168,74 Kč, možná dotace 683 318,11 Kč.
- ▶ Nádrž pro akumulaci požární vody na Tuláčkově návsi v Poniklé: Záměrem projektu je zbudování nové podzemní požární nádrže v místě původní otevřené betonové nádrže u základní školy. Součástí stavby bude i vyvolaná rekultivace prostoru – terénní a vegetační úpravy. Předpokládané výdaje 3 581 668,46 Kč, možná dotace 3 044 418,19 Kč.

V minulém čísle Pod horami jsme Vás informovali o podání projektů do 2. výzvy Místní akční skupiny „Přidte pobejt!“ z. s.:

- ▶ Autobusové zastávky Poniklá, Na Mejtě.
- ▶ Mobilní pódium pro potřeby ZŠ Poniklá.

Oba tyto projekty prošly úspěšně hodnocením místní akční skupiny a nyní jsou na posouzení u Státního zemědělského intervenčního fondu.

Rada obce průběžně diskutovala o průběhu realizace projektu „Úpravy zeleně veřejného prostranství hřbitova Poniklá“. Staveniště bylo předáno realizační firmě, v lednu proběhlo rozsáhlé kácení dřevin, a jakmile to klimatické podmínky dovolí, bude se pokračovat na vytvoření nové cestní sítě a vegetačních úpravách.

Rada obce schválila vypsání veřejné zakázky s názvem „Rozšíření vodovodní sítě Přívlaka I a II, k. ú. Poniklá a Přívlaka“. V polovině února došlo ke zpřístupnění nabídek. Celkem jsme obdrželi 5 nabídek uchazečů, cenové rozmezí obdržených nabídek se pohybovalo od 12 367 468,31 Kč bez DPH do 16 664 566,96 Kč bez DPH. Nejlevnější nabídka bude podrobena detailnímu hodnocení jmenovanou komisí.

Rada obce odsouhlasila provedení rekonstrukce toalet na dětském středisku. Rada obce dále vzala na vědomí finanční plnění ve výši 1 314 900 Kč za nehodu traktoru John Deer. Z toho 1 003 900 Kč formou vyplacené pojistky a 311 000 Kč formou prodeje poškozeného traktoru.

Vážení sousedé, za celou obecní radu Vám přeji příjemné prožití jarních měsíců.

Petra Novotná, místostarostka

Společenská kronika

leden–únor 2025

Jubilea

Marta Kocourová, 70 let
Eva Jiroušová, 70 let
Marie Holubcová, 75 let
Věra Farská, 75 let
Miluška Zuzánková, 75 let
Barbara Ronová, 75 let
Eduard Hušek, 80 let
Jozefa Jiroušová, 85 let
Milan Holubec, 85 let
Eva Martincová, 85 let

Zlatá svatba – 50 let

Verona a Vlastimil Svatí

Statistika pohybu obyvatel v obci v roce 2024

Stav k 1. 1. 2024	1085
Přistěhovaní	21
Odstěhovaní	15
Narození	4
Úmrtí	16
Sňatky	2
Rozvody	2
Stav k 31. 12. 2024	1079

NENÍ SVAZEK JAKO SVAZEK – PŘEDSTAVUJEME NOVÁ LOGA PRO SPOLUPRÁCI OBCÍ V REGIONU

Možná někteří z Vás vědí, že naše obec je členem dobrovolného svazku obcí Jilemnicko. To na našem území působí již od roku 1999. Za tuto dobu zde díky jeho činnosti mohlo vzniknout nebo vyrůst mnoho nových a zajímavých věcí. Některé z nich se Vás, občanů, dotkly přímo (kompostárny, nová svozová společnost, Krakonošovy letní podvečery) a některé jste možná nestihli ani zaznamenat.

Od letošního roku však značka Jilemnicka – svazku obcí oficiálně zanikla. Důvodem není to, že bychom už neměli co na práci a spolupráci obcí ukončili, ale právě naopak. Rozsah a množství společné práce natolik narostlo, že jsme se rozhodli rozdělit svoji činnost do dvou samostatných organi-

zací. A s nimi se samozřejmě pojí nová loga a nové webové stránky. Od roku 2025 se tak o činnosti v oblasti odpadového hospodářství stará Technický svazek obcí Krkonoše (o jeho aktivitách více na www.tsokrkonoše.cz) a o všechny další činnosti v oblasti kultury, sociálních služeb, cestovního ruchu a místního rozvoje pak Jilemnicko – společenství obcí (více na www.jilemnicko-so.cz).

Budeme rádi, pokud ve volném čase nové webové stránky navštívíte, protože věříme, že se aktivitami zaštitěnými spoluprací obcí a novými logy budete setkávat čím dál tím více.

Radka Paulů

BEZPEČNOSTNÍ ZPRÁVA PRO OBEC PONIKLÁ

V prvních měsících roku 2025 došlo na OOP ČR v Jilemnici (obvodní oddělení policie ČR, pozn. red.) k vyhodnocení bezpečnostní situace v katastru obce Poniklá za uplynulý kalendářní rok 2024.

Za rok 2024 bylo na OOP Jilemnice evidováno a prošetřováno celkem 10 trestných činů a 66 přestupků.

V případech trestných činů se třikrát jednalo o porušování domovní svobody, dvakrát o krádež, dvakrát o podvod, jednou o dopravní nehodu pod vlivem alkoholu, jednou o ohrožení pod vlivem návykové látky a jednou o sprejerství.

V případech přestupků bylo 33 přestupků v dopravě vyřešeno příkazem na místě, 7 přestupků se týkalo řízení pod vlivem alkoholu a nebo jiné návykové látky, 8 přestupků bylo ohledně pěstování konopí, 5× dopravní nehoda, 4× přestupek týkající se občanského soužití, 1× přestupek proti majetku, 1× přechovávání OPL, 1× řízení bez řidičského průkazu, 1× krádež, 1× nevyžádaný balík, 1× podvod, 1× neuposlechnutí výzvy a další 3 přestupky v dopravě.

Za rok 2023 bylo na OOP Jilemnice evidováno a prošetřováno celkem 102 přestupků a 15 trestných činů.

Dále bych chtěl důrazně upozornit občany nejen staršího věku, aby si dávali pozor na to, komu sdělují své osobní

údaje a údaje ke svým platebním prostředkům, a aby kupříkladu při jednání přes sociální sítě byli velice obezřetní. Na OOP Jilemnice jsme během roku 2024 evidovali stále se rozrůstající podvody na internetu, kdy pachatelé z poškozených, za různých záminek, vyžádají údaje k jejich platebním prostředkům, které následně zneužijí. Mezi poškozenými jsou převážně lidé, kteří se snažili přes internetové bazarové portály prodat různé zboží. Pachatel je kontaktoval s tím, že má o zboží zájem a že si pro zboží pošle kurýrní službu, kterou ale musí z části uhradit prodávající, s tím, že mu bude následně proplacena. Následně z poškozeného vyláká údaje k jeho platebním prostředkům. Praktiky pachatelů této trestné činnosti jsou čím dál sofistikovanější, proto ještě jednou nabádáme ke zvýšené obezřetnosti.

Na závěr bych chtěl poděkovat občanům obce a pracovníkům Obecního úřadu v Poniklé za jejich přístup a spolupráci s hlídkou PCR a do roku 2025 přejeme hodně zdraví, štěstí a úspěchů v pracovním a rodinném životě.

Petr Hájek

OD 1. DUBNA MĚNÍ OBECNÍ KNIHOVNA VÝPŮJČNÍ DOBU – otevřeno bude každé úterý od 16 do 18 hodin.

Nové knihy

Ava Dellaira	<i>Kdybych tě našla</i>	Hannah Coler	<i>Čas zrádců – Cambridgeská pětka</i>
Klára Houšková	<i>Zmizelá místa</i>	Sian O'Gorman	<i>Stále s tebou</i>
Julie Caplinová	<i>Hospůdka v Praze</i>	Scott Carson	<i>Chlad</i>
Danka Šárková	<i>Víkend/Tajemno</i>	Diane Chamberlainová	<i>Prolhané městečko</i>

NOVINKY ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Osudové okamžiky pro 1. a 9. třídu

Konec ledna byl ve znamení předávání vysvědčení za 1. pololetí. Ovšem ne pro naše prvňáčky. V osudový den byl ve třídě totiž jen jeden žáček, ostatní děti ležely nemocné ve svých postýlkách. Proto se paní učitelka rozhodla předat první vysvědčení malým školáčkům až začátkem února. I v dalších třídách se během ledna a února hojně marodilo. To neměnilo nic na tom, že si naši devátáci museli do 20. února podat až 3 přihlášky na střední školy. Na základě priorit pořadí a výsledků přijímacích zkoušek je systém přiřadí k příslušnému studiu. Snad se všem zadaří dostat se na vysněnou školu.

Alena Stránská

Do Jilemnice za tanečníky

V úterý 4. února se žáci I. i II. stupně vydali do Jilemnice obdivovat taneční vystoupení KALEIDOSKOP skupiny PAUL DANCE. Nádherné kostýmy doplněné skvělou choreografií nás každým rokem dokáží překvapit. Na jevišti se vystřídaly různé věkové skupiny tanečníků. Mezi nimi jsme mohli spatřit i několik žáků z naší školy. Tančily opravdu výborně a možná i inspirovaly ostatní spolužáky ke smysluplnému trávení volného času.

Alena Stránská

Návštěva Divadla Krakonoš

Jednoho únorového dne celý první stupeň naší základní školy vyrazil za kulturou do nedalekého horského městečka Vysokého nad Jizerou. Zhlédli jsme detektivní pohádku Fousatý případ Valeriána Draka, který se vydává po stopě strašlivého lupiče Šestiprstáka. Vyšetřování nebylo tak jednoduché, jak se na první pohled zdálo. Čím dál zamotanější zápletky zamotala hlavu nám všem. Do příběhu také vstoupily překvapivě tajemné síly, na které jsou i moderní vyšetřovací metody krátké.

Petra Matoušová

Ocenění na Mezinárodním filmovém festivalu A-FilmTeens

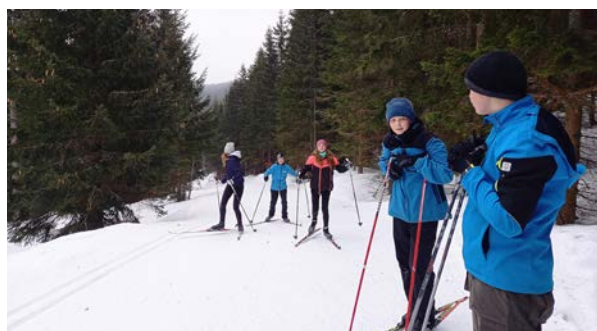
Již v předchozím vydání Zpravodaje jsme vám přinesli radostnou zprávu: žákům školy se podařilo v rámci filmového workshopu natočit dva krátké animované filmy. Tím ale naše cesta do velkého světa filmu rozhodně neskončila.

Organizátorům akce neunikl fakt, že ponikelská škola disponuje nádherným audiovizuálním sálem, ve kterém by bylo radostí uspořádat tzv. Ozvěny, během kterých se promítají krátké inspirační filmy natočené mládeží v jiných městech, dokonce v dalších, a to nejen evropských, zemích. Dne 18. února mohl tedy celý druhý stupeň žasnout nad formou, kterou lze různá témata zpracovat a během lektorkou řízené diskuze sdílet své pohledy na filmy všech žánrů.

Následovala pozvánka na slavnostní vyhlášení a předávání cen 4. ročníku A-FilmTeens Festivalu, mezinárodního festivalu filmů dětí a mládeže ve věku 6–20 let. Velmi nás potěšilo, že do mlado-boleslavského Škoda Muzea, kde se ceremoniál odehrával, spolu se všemi našimi oceněnými dorazili i jejich rodiče a sourozenci. Potlesk pro Poniklou byl tedy ohromující!

Zarámované čestné uznání zaujalo důstojné místo na stěně 6. třídy, kterou navštěvují všichni ocenění teen-filmaři.

Lucie Václavá

Lyžařský výcvik

Po dvou letech jsme opět dali dohromady partu sportu chtivých dětí ze VII. a VIII. třídy a vyrazili poznávat okolní krajinu na klouzavých prkénkách.

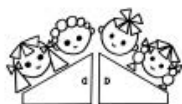
První dva dny jsme se věnovali běžeckému lyžování. Nejprve jsme zamířili na Roudnici, kde jsme si vyzkoušeli základy různé techniky pohybu na běžkách, a postupně jsme projeli zde upravené tratě. Druhý den jsme se přesunuli na Horní Mísečky, kde jsme už s větší jistotou zdolávali delší trasy a zkoušeli i lehké sjezdy. Krásné horské prostředí a upravené tratě nám umožnily naplno si vychutnat tento sport.

Třetí a čtvrtý den byl věnován sjezdovému lyžování ve Ski areálu Aldrov. Začali jsme nácvikem jízdy v pluhu a bezpečného zastavení. Protože většina nestála na lyžích poprvé,

mohli jsme se pustit do zdokonalování základního oblouku. Nakonec jsme si i ukázali a vyzkoušeli sportovní carvingový styl jízdy. Mírnější svah ze začátku sjezdovky nám pomáhal získat větší jistotu, zatímco v závěrečné prudší pasáži šlo především o bezpečnou jízdu. Samozřejmě ti zkušenější si mohli užít rychlejší sjezdy a pokročilé oblouky i v této části sjezdovky. Výborné podmínky na sjezdovce a skvělá atmosféra mezi účastníky (podpořená vzájemným učením méně zkušených) udělaly z těchto dnů opravdový zážitek.

Lyžařský výcvik byl skvělou příležitostí nejen k pohybu na čerstvém vzduchu, ale i ke zlepšení dovedností a posílení týmového ducha!

Zdeněk Vinklář

Den otevřených dveří v MŠ Poniklá

se uskuteční **v úterý 15. dubna 2025 v 15,30 hodin.**

V tento den je lepší přijít bez dětí. Nabízíme prohlídku budovy, informace o tom, jak u nás pracujeme, o akcích, apod.

Děti si prostory budou moci prohlédnout a vyzkoušet v den zápisu 13. 5. 2025.

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY PONIKLÁ

Ředitelka mateřské školy v Poniklé vyhláší zápis do Mateřské školy Poniklá

**na úterý 13. května 2025
od 14.00 do 17,00 hod.**

Vyzývám rodiče, kteří budou mít zájem o umístění svých dětí do předškolního zařízení v následujícím školním roce od září, i v jeho průběhu (tzn. září 2025 - červen 2026), aby před zápisem do MŠ navštívili dětského lékaře a nechali si na přihlášku i evidenční list předem potvrdit, že dítě je schopno MŠ navštěvovat. Přihlášku i evidenční list je možno vyzvednout v předstihu v MŠ, nebo stáhnout z internetových stránek Obce Poniklá (www.ponikla.cz, školství, nebo <http://ms.ponikla.cz>), kde naleznete i další informace o naší mateřské škole.

U dětí, které dovrší během následujícího školního roku 6 let je od září 2024 předškolní vzdělávání povinné.

S potvrzenou přihláškou, evidenčním a rodným listem se dostavte ve stanovený den ve vyhrazeném čase do MŠ. V případě, že se Vám stanovený termín nebude hodit, telefonicky si domluvíme jiný termín (481 585 257 nebo 731 711 997). Do tříd bude možné s dětmi nahlédnout až okolo 15 hodiny, kdy budou naše děti po odpočinku i svačině.

Na Vaši návštěvu se těší za MŠ Lenka Scholzová

ZE STUDÁNKY VÍLY MAJDALENKY

Na okna obrázky maluje mráz, zima nám hlásí, že už je tu zas.

Po rušných a zážitky nabitých Vánocích nastalo období klidu, harmonie a pohody. Příroda se přikryla sněhovou peřinkou a sluníčko nás pošímrlo svými slabými paprsky jen sporadicky. Nám toto klidné období ale přineslo spoustu příležitostí k zimnímu sportování, poznávání sebe sama i okolní přírody.

Se zápletem a radostí jsme vybíhali na kopec nad MŠ vybavení kluzáky a boby, abychom mohli užít sněhových podmínek, které již ne každá zima dopřává.

V jednom týdnu si dokonce několik odvážlivců nazulo běžky a pod vedením paní ředitelky Lenky Scholzové statečně brázdilo přilehlou louku.

Zatímco příroda tiše spala, my jsme se dozvídali, jaká úskalí přináší zimní období zvířátkům a ptáčkům ve volné přírodě. Na toto téma si se Zvídálky přišla popovídat i odbornice z KR-NAPu s programem POBYTOVÉ ZNAKY V PŘÍRODĚ. Zvídálci si prohlédli, jaká znamení po sobě zvířátka našich lesů zanechávají – stopy, okousané šišky, vývržky i exkrementy. Dozvěděli se také, proč má ptáček křivka křivý zobák a proč se o něm říká, že se zbláznil (má ptáčka v zimě). Vyzkoušeli si pohyb hlemýžďe s ulitou a ve skupinkách skládali obrázky zvířátek a k nim následně přiřazovali stopy. Bavilo je pak vyhledávat rozličné stopy venku ve sněhu a dohadovat se, kdo se jimi podepsal.

V lednu jsme také ke vchodu do MŠ umístili krmítko pro ptáčky a snažili jsme se je nalákat na slunečnicová semínka. Ale k našemu velkému zklamání ptáčky letos naše krmítko asi neobjevili. Nebojte se ptáčky. Budeme vás vyhlížet zase příští zimu a slibujeme, že začneme semínka sypat dříve, abyste měli čas je objevit.

V závěru měsíce ledna za námi zavítala paní spisovatelka Danko Šárková. Povídal si s námi o tom, kdo je to spisovatel a ilustrátor, přečetla nám úryvky ze své knihy ALENKA A KRAKONOŠ a připravila si pro nás video o Krkonoších. Pod jejím vedením jsme si také zahráli na herce, vyzkoušeli si role zvířátek a při módní přehlídce jsme oblékli modely oblečení našich prababiček a pradědečků.

A zase ty bacily!

Právě když jsme začali pronikat do tajů našeho těla, poznávat nám doposud neznámé a skryté orgány a taky získávat poznatky o tom, co nám škodí a neprospívá: Bác ho! Přepadly nás bacily. Jako bychom si je přivolali. Kdekdo smrkal, kýchal, měl horečku či nařikal na bolest hlavy. Ale protože jsme se také v rámci poznávání našeho těla dozvěděli, jak správně na bacily jít a co prospívá našemu zdraví, brzo jsme se všichni uzdravili a znovu se shledali v plné síle ve školce.

Zvídálci si pak své zdraví utužili ještě při SPORTOVNÍM TÝDNU SE SOKOLEM. Celým týdnem je provázela paní Zdeňka Petrušková (členka místního TJ Sokol Poniklá) a v závěru týdne i její syn Roman Petruška. Po přivítání písničkou si Zvídálci rozehráli celé tělo při běhu, poskocích i při cvičení s míči. Dovednosti s míčem je pak provázely celý týden. Postupně získávali povědomí o míčových sportech, jako jsou basketbal, odbíjená i fotbal. S míči si také zasoutěžili ve družstvech a vyzkoušeli si i různé pohybové hry.

Náš velký dík patří paní Zdeňce Petruškové i Romanovi Petruškovi za jejich čas a trpělivost. Vedení obce děkujeme za propůjčení prostor ke sportování v místní kantýně.

Hej, hej, hej, je tu masopustní rej!

Poslední únorový týden jsme zakončili masopustním veselím. Hned v pondělí jsme se přenesli za zvířátky při programu NOČNÍ ZOO. Vyslechli jsme veselé písničky o žirafě, slonovi, tučňákovi a lvovi, v kterých jsme hledali různá poučení. Mohli jsme si vyzkoušet i několik kouzel. Poté nám své dovednosti předvedla fenka Terezka. Rozesmála nás svým tanečkem i skokovými kreacemi, předvedla nám válení sudů, i jak se umí stydět. Museli jsme ocenit i její slušné vychování, když nás dokázala pozdravit štěknutím, podat pac a také uklidit hračku na určené místo. Vyzkoušeli jsme si také, že Terezka poslechne na jednotlivé povely i nás a vždy jsme ji za její úsilí patřičně odměnili pamlskem. Na rozloučenou nám Terezka věnovala plastovou tlapičku a my jsme ji za to pohladili.

Celý následující týden jsme se pak dozvídali o tom, co je to masopust, proč se slaví a jaké masky jsou při něm typické. A tak i my jsme se začali připravovat na páteční masopustní průvod výrobou obličejových škrabošek.

Masopust nám připomněl, že se přiblížila doba umírněnosti, střidmosti a očekávání příchodu svátků jara.

Přestože nám zima přinesla letos hodně radovánek, budeme s napětím očekávat příchod jara a sledovat pomalu se probouzející přírodu. A v jarním čase ozvem se vám zase.

Za kolektiv MŠ napsala L. Boháčová

ZPRÁVY ZE ŠKOLSKÉ RADY

Ve čtvrtek 20. února 2025 proběhlo jednání školské rady. Kompletní zápis bude k dispozici na webových stránkách ZŠ (zs.ponikla.cz), zde bych chtěla stručně shrnout témata, kterým jsme se věnovali.

Venkovní třída

Opět se otevřela možnost vybudování venkovního prostoru s posezením, který by škola mohla využívat i pro výuku. Realizovalo by se případně na místě stávající nádržky, která by byla umístěna pod zem.

Oslava 300 let od zahájení vzdělávání v Poniklé

Proběhne pod názvem „Od rákosky k umělé inteligenci“ v sobotu 17. 5. 2025, připravuje se pestrý program. ŠR vzkazuje – přijďte všichni!

Ostatní

Během jarních prázdnin by měl být upraven vstupní prostor školy, kde jsou nyní osekáné omítky. V plánu je stále nové pojetí vnitřních prostor knihovny, architektka pracuje na návrzích.

V květnu se 12 žáků školy zúčastní zájezdu do Anglie. Pro vstup do země je nově nutné mít elektronickou registraci (ETA).

Další jednání Školské rady je plánováno na začátek května 2025. S vašimi

podněty se můžete obracet na kteréhokoli člena Školské rady, kontakty najdete na webových stránkách školy (zs.ponikla.cz).

Barbora Kulhavá,
předsedkyně školské rady

společenský
dům

BŘEZEN - MĚSÍC DIVADLA 2025

30. ročník divadelní přehlídky

27. 2. – 31. 3. 2025 Galerie V Kotelně

AUTOŘI JILEMNICKA

Vernisáž výstavy - Čtvrtek 27.2. 2025 v 18:00

Sobota 1. 3. 2025 v 17:00

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA ZÁKULISÍ DIVADLA

Jedinečná možnost nahlédnout do míst běžným divákům nepřístupných, jako je zákulisí nebo technické prostory divadla. Sraz v předsáli před 17.00 hod.

Vstup volný.

Sobota 1. 3. 2025 v 18:00 Kino 70

ZABIJÁCI AUTENTICITY

- tělo jako komunikační nástroj i zbraň

Inspirativní přednáška herečky Kateřiny Janečkové.

250 Kč

Neděle 2. 3. 2025 v 19:00

HOLKY Z KALENDÁŘE

Divadlo Horní Počernice

Komédie o ženách, které překonaly samy sebe.

150 / 130 Kč

Úterý 4. 3. 2025 v 19:00

AGNUS DEI - 3D Company

Mistrně napsaná detektivka s prvky psychologického thrilleru.

Hrají: Vilma Cibulková, Karolína Půčková a Eliška Nejedlá.

520 Kč

Čtvrtek 6. 3. 2025 v 19:00

IGOR OROZOVIČ & CO

Když chlap svléká tmu. Koncert.

460 Kč

Sobota 8.3.2025 v 19:00

MAFIÁNO - Divadelní spolek Gen D

Autorská komedie.

150 / 130 Kč

Úterý 11. 3. 2025 v 19:00

CHALUPÁŘI - DS DK Vrchlabí

Představení na motivy komediálního seriálu.

150 / 130 Kč

Neděle 15. 3. 2025 v 16:00

HURVÍNEK A KRÁL BLECHA

Divadlo Spejbla a Hurvínka

Loutkový příběh pro děti i dospělé a všechny kousavé blešky, co jich jen na světě je.

330 / 300 Kč

Čtvrtek 20. 3. 2025 v 19:00

ŽÁBY

Nová komedie Petra Zelenky. Hraje Ivan Trojan.

1190 - 690 Kč

Sobota 22. 3. 2025 v 19:00

SLZY OŠLEHANÝCH MUŽŮ

Divadlo Vosto5

Osudový příběh nejúspěšnějšího českého lyžaře Bohumila Hanče a jeho přítele Václava Vrbaty v loutkohereckém pozdravu podkrkonošským ochotníkům.

Hrají: Ondřej Bauer, Renata Prokopová, Tomina Jeřábek, Petr Prokop a Ondřej Cihlář.

320 / 300 Kč

Úterý 25. 3. 2025 v 19.00 hod.

ANI ZA MILIÓNI!

Detektivní komedie.

150 / 130 Kč

Neděle 30. 3. 2025 v 19:00

MODELKA XXL

MonAmour, z.s.

Pinotučná one woman show.

Předprodej abonentních vstupenek: od 9. 12. do 31. 12. 2024

Abonentka zahrnuje 1 profesionální a 5 amatérských

představení označených

Cena 1000 / 900 Kč

Předprodej volných vstupenek: od 6. 1. 2025

Informační centrum Jilemnice, tel.: 481 54 10 08

+ sdjilm.koupitvstupenku.cz

1.3. + 6.3. + 15.3. + 20.3. v prodeji od 11. 11. 2024

Podrobný program na www.sdjilm.cz

150 / 130 Kč

TANEČNÍ LEKCE PRO DOSPĚLÉ V PONIKLÉ PŘILÁKALY NEBÝVALÝ POČET ZÁJEMCŮ

Na podzim loňského roku se v Kantýně konalo 6 tanečních lekcí pro dospělé začátečníky, věčné začátečníky a přátele tance. Ještě před zahájením akce nás velmi potěšil živý zájem ponikelských sousedů i přespolních párů, kterým se novina prostřednictvím místního zpravodaje donesla a začali se hlásit s velkým předstihem. Už 2 týdny před první lekcí jsme museli u 30. páru v seznamu účastníků udělat čáru a přijímat přihlášky náhradníků. Bylo jasné, že veřejná očekávání jsou nemalá. A protože jsme přislíbili i malé občerstvení, bohatě jsme předzásobili i bar.

Lekce se konaly většinou v pátečních večerech, aby mohli účastníci po lekci posedět, zážitky zpracovat, případně nabyté vědomosti ještě rychle na parketu vyzkoušet. Průměrně se lekcí zúčastnilo okolo 22 párů, což parket příjemně zaplnilo a prostoru na vlastní kreativitu bylo tak akorát. Během večerů jsme prošli základní kroky a variace 4 standardních (waltz, valčík, tango, foxtrot) a 3 latinsko-amerických tanců (cha-cha, jive, rumba) a došlo i na tance, které do těchto vyhrazených kategorií nespádají (polka, blues, salsa).

Dle slov Konfucia, nikoli teorie a ukázky, ale aktivní účast ve výuce vede k potřebnému výsledku. Zařadili jsme mimo běžné praktické série i dvě prodloužené lekce, které nabízely dostatek prostoru na opakování, zkoušení a vysvětlování. Cílem lekcí bylo nabídnout netradiční společenskou aktivitu, osvěžení pozapomenutých tanečních dovedností a rozšíření obzorů v příjemném, bezpečném prostředí, kde neznámkujeme chyby, ale oceňujeme drobné úspěchy. Velikou radost jsme měli z důvěry a účasti párů, které netančily „od Franze Josefa“, neměly to v tomto miléniu v plánu, a přesto se „pro klid v domácnosti“ zúčastnily. Jejich důvěra a nakonec i skvělé výsledky pro nás byly největší odměnou, stejně jako radost nadšených párů ze zvládnutí komplikovanějších figur.

Touto cestou bych chtěl poděkovat obci Poniklá za podporu akce a všem účastníkům za přispění k dobré pohodě na parketě i mimo něj a (rozhodně za nás) k velmi příjemnému zážitku. Budeme se těšit zase někdy v Kantýně!

Tomáš a Renata Jindrovi

SOUSEDSKÉ PLESÁNÍ

Za námi je druhý ročník obnoveného Sousedského plesu. Přestože dorazilo o trochu méně plesových nadšenců než v loňském roce, považujeme ho za celkově vydařený. Nikdo se nepoprál, nikomu nebylo špatně a nikdo nám tam nezůstal přes noc. Z pořadatelského pohledu tedy vše podstatné proběhlo na jedničku.

Menší počet tanečníků umožnil na parketu vyzkoušet všechny možné figury, které se místní i přespolní naučili v podzimních tanečních manželů Jindrových – a že takových na plese bylo hodně. V těžké konkurenci obdobných akcí ve Víchové, Roprachticích, Jilemnici a Štěpanicích jsme se holt museli o návštěvníky spravedlivě podělit. Kdo však dorazil, jistě ocenil bohatou nabídku občerstvení, skvělou interpretaci taneční hudby od kapely Futrál a pestré vystoupení Pusinek z T. J. Sokol Poniklá a taneční skupiny Paul Dance.

A protože nic nenecháváme náhodě, již nyní doporučujeme zapsat si do diáře (tištěného i elektronického) termín na příští rok, který je stanoven na 17. ledna 2025. Do té doby jistě bude zase příležitost oprášit taneční kroky a vyhnat z obleků šatní moly.

Radka Paulů

Vážení milí sousedé, rádi bychom se s Vámi setkávali.

Chceme se něco dozvědět, na oplátku něco pro Vás udělat, s něčím Vám pomoci.

Víme, že někteří z Vás sedí doma a bojí se někam jít. Ale když se někam vytáhnout dají, je z toho nadšení na dalších mnoho dní. Někteří z Vás se naopak již setkávají. A tak byste nám mohli pomoci se vidat i s dalšími.

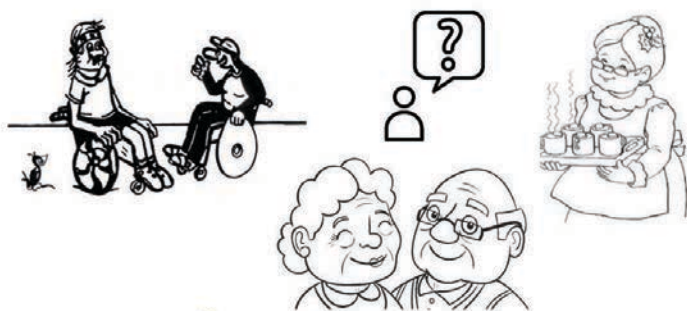
Není to jen o lidech prací nepovinných, ale i o lidech, kteří by snad měli čas se věnovat těm, kteří to potřebují. Posedět, povyprávět, prožít něco nového.

Chtěli bychom si jen tak povídat u kávy či čaje a něčeho dobrého na téma, které přinese čas. Možná něco vyrábět a pokusit se nabídnout k prodeji a pořídit tak někomu nějakou potřebnou věc. Zachytit veselé historky ze života v Poniklé. Podívat se na nějaké zajímavé místo. Navštívit školu, školu a vidět, jak to tady funguje. Zacvičit si, naučit se, jak tělo funguje, aby se nám ráno lépe vstávalo. Někteří využívají služeb terénních pracovníků, ale stále větší část prací je na Vás, Vám bychom chtěli pomoci.

Uvidíme, jestli se nám podaří společně připravit plán pro rok 2025. Těšíme se na Vás.

Okrášlovací spolek

PRAVIDELNÉ SETKÁVÁNÍ S LIDMI, KTERÍ NECHTĚJÍ BÝT SAMI

19.BŘEZNA 16:00 KNIHOVNA

26.BŘEZNA 16:00 DPS PONIKLÁ

PRVNÍ SCHŮZKY O TOM, CO BYCHOM VŠECHNO MOHLI,
TĚŠÍ SE NA VÁS OKRÁŠLOVACÍ SPOLEK

KOLÁR S REJŽÁKEM BODUJE U NÁS I U SOUSEDŮ

Vážení divadelní přátelé. Minulý rok náš divadelní spolek oslavil krásné jubileum – 160 let od založení divadla. K této příležitosti paní režisérka Pavlína A. Holubcová vybrala pro náš spolek velice tematickou komedii *Rejžák z Prahy* od autora Jaromíra Břehového. Toto divadlo o divadle jsme poprvé na ponikelských prknech uvedli 27. 12. 2024, za hojné účasti (skoro dvou set!) místních i přespolních divadelních fandů.

Pro některé herce to byl návrat na jeviště po dlouhých šesti letech, pro někoho po deseti letech a jedna herečka byla dokonce na jevišti s ochotníky poprvé. Ve hře účinkuje celkem deset herců, za oponou pak na celý chod divadla dohlíží ještě paní režisérka, osvětlovač a nápověda hrající nápovědu.

Dovedete si tedy představit, jak obtížné bylo, aby se všichni sešli na divadelní zkoušky. A o tom, jak obtížné je sladit ná-

zory jednotlivých herců s názory režiséra, vypráví právě hra *Rejžák z Prahy*.

Herci se mnohdy během zkoušek i samotných představení museli popasovat se spoustou výzev. Ať už to byl hlavní protagonista Roman, který si musel zapamatovat neskutečná kvanta textu, nebo Verča U., která se svou hrůzou z výšek musela téměř nahá tančit na židli a naučit se hýbat nadřem. Míša se pak musel naučit tvářit se jako padající list a Verunka alias Adéla studovala výraz mrtvé ryby.

Chřipková epidemie nás také neminula, a tak jsme si jeden po druhém vyzkoušeli, jaké to je hrát v horečkách, a někteří z nás dokonce bojovali během představení se ztrátou hlasu.

Tuto hru jsme zatím zahráli celkem pětkrát. Mimo Poniklou jsme navštívili Kruh, Jablonec nad Jizerou a Rokytnici nad Jizerou. Čím více odehraných představení jsme měli za sebou, tím jsme byli uvolněnější a jistější a naše výkony stoupaly. Tento zvláštní jev se odrazil i na reakcích publika (hezky plácali). Abyste se přesvědčili na vlastní oči, přijďte se podívat na podzimní derniéru v Poniklé.

Budeme se na Vás těšit!

Tma, opona, konec.

**Veronika Petrušková a Barbora Skalská,
DS J. J. Kolár**

AEROBIK ŽIJE!

V sobotu 11. ledna 2025 se do Poniklé sjelo 42 nadšenců aerobiku, aby si užili den plný pohybu pod vedením skutečných mistrů – Olgy Studničkové Šípkové a Vládi Valoucha. Ti, kteří si přišli zacvičit, rozhodně neodcházeli zklamani.

Program odstartoval dynamickým dance aerobikem, který okamžitě rozproudil atmosféru v celé hale. Po něm následoval intenzivní body forming, jenž dal pořádně zabrat všem svalovým partiím. Závěr akce patřil uklidňující józe, která přinesla uvolnění nejen tělu, ale i mysli.

Velké poděkování patří všem, kteří se podíleli na organizaci akce a zajistili hladký průběh i občerstvení pro účastníky. A skvělá zpráva na závěr – další „Cvičení pro potěšení s Olinkou a Vládou“ se uskuteční 10. ledna 2026. Už teď se na vás těšíme! Přijďte si opět užít den plný pohybu a energie!

Radka Paulů

MEDOVÝ OBCHOD ROZŠIŘUJE NABÍDKU

Jaro se pomalu přibližuje, a tak je na čas trochu se přichystat. Pořád to bude více o vajíčkách než o medu, ale malé změny se chystají.

Medový obchod bude opět otevřen po skončení mrazů a bude uzavřen od prvních mrazů podzimních. Pokud ale zatoužíte po domácích vajíčkách, je možné se pro ně zastavit i nyní, neb slepičky sice nesou méně, ale nesou.

Nově zavádím možnost si objednat vajíčka v předzáří kina před promítáním filmu či na Večeru při svíčkách, anebo jednoduše stačí zavolat na **774 585 904**, něco už vymyslíme.

Další z produktů, který v krámku najdete, je Propolisová tinktura a Propolisová mast. A až přestane mrznout, přibudou zde ještě marmelády a časem i med.

Součástí je stále i malá knihobudka. Kromě knih zde můžete odložit i vosk, který po vyčištění použijí na výrobu nových svíček.

Loni nám jedna z „nekvakavých“ slepic odchovala tři kuřata. Jasně, dva z toho jsou kohouti, ale nádherní kohouti. Pokud byste tedy někdo sháněl kohouta, máme dva k odběru. Jeden je celý černý a druhý Vlašák. Ale jak moje francouzská kamarádka Josephine říká, kohout na víně je nejlépe starý. Klidně počkáme...

Soňa Anna-Marie Fišerová

TJ PONIKLÁ – ODDÍL KOPANÉ HLEDÁ ASISTENTA ROZHODČÍHO

Případný zájemce, který by měl zájem mávat domácí zápasy ponikelských mužů, se může hlásit na tel. číslo **604 728 420**.

Program ponikelských fotbalistů – jaro 2025

Okresní soutěž muži

6. 4.	16:30	TJ Sokol Horní Branná z. s.	TJ Poniklá
20. 4.	14:30	Hančův sportovní klub Benecko z. s.	TJ Poniklá
26. 4.	17:00	TJ Poniklá	TJ Sokol Rovensko B
3. 5.	17:00	TJ Sokol Vichová n. Jiz.	TJ Poniklá
10. 5.	17:00	Slavoj Kořenov/TJ Desná B	TJ Poniklá
17. 5.	17:00	TJ Poniklá	TJ Sokol Horka u Staré Paky

Po dohrání těchto zápasů proběhne nastavbová část, která bude následně rozlosována.

DĚKUJEME ZA PODPORU Tříkrálové sbírky 2025

Tříkrálová sbírka 2025

OPEC	POČET SKUPINEK	VÝNOS V Kč
Benecko	7	49.656
Bukovina u Čisté	2	7.914
Čistá u Horek	3	27.042
Harrachov	5	19.964
Horka u Staré Paky	2	11.423
Horní Branná	9	67.504
Jablonec nad Jizerou	9	54.720
Jilemnice	37	203.039
Koštalov	8	47.640
Levínská Olešnice	4	21.739
Libštát	2	22.686
Martinice v Krkonoších	4	27.757
Mříčná	2	27.111
Peřimov	2	18.496
Poniklá	10	69.791
Rokytnice nad Jizerou	7	38.299
Roztoky u Jilemnice	7	62.148
Studenec	19	103.143
Vichová nad Jizerou	4	44.307
Vitkovice v Krkonoších	3	9.363
Celkový výnos	146	933.742

Děkujeme za Vaši štědrost

tým Charity Jilemnice

Český rozhlas

Česká pošta

CO SE SLUŠÍ?

Vždycky je mi trochu trapně, když mám poděkovat dárcům i koledníkům tříkrálové sbírky – protože se to sluší. Ještě víc se cítím nesvůj, když charita děkuje dárcům, koledníkům a všem, kteří jim pomáhali při této sbírce – protože se to sluší. Sběrka přece není pro charitu. To my občané máme děkovat tobě, charito, a Vám, kteří jste jejími členy a v ní pracujete. Pracovníci a pracovníce charity hospodaří s našimi darovanými penězi. Díky charitě jsou darované peníze rozděleny potřebným nebo užitečným způsobem. Charita je naší prodlouženou rukou, bez které by naše srdce byla neúplná, pomoc jen bezzubou almužnou a Vánoce jaksi nedozrálé – nedotažené až k plnosti. Při vyslovení pojmu charita snad nikdo nezapočítá, co je jím myšleno. Obětává práce věřících i nevěřících – lidí dobré vůle, jak zní nad Betlémem, systematická práce neziskových a někdy i státních subjektů v boji s chudobou. Někdy, bohužel, i kratochvíle bohatých před očima chudoby světa.

Slovo „caritas“ znamená v latině doslova „vzácnost, cennost“. Specificky křesťanský význam vznikl tak, že toto slovo bylo použito jako překlad pro řecké slovo agapé – láska, ve smyslu lásky k bližnímu, jako odpověď na lásku Boha k člověku. Čtenáři mu rozuměli, protože je odvozeno od obvyklého slovesa agapó (milovat). Židé a křesťané toto slovo začali používat, aby se vyhnuli jiným zprofanovaným termínům. O této lásce pak mluví například apoštol Pavel ve 13. kapitole Prvního listu Korintánům.

Díkůvzdání patří tedy Lásce Boží k člověku. Vděčnost náleží i lásce člověka k člověku. Poděkovat je vhodné i lásce – charitě, lásce – která dává, to jsou dárci, lásce – která slouží, to jsou koledníci a organizátoři, lásce – která vidí a rozdává, to jsou pracovníci charity. V našich obcích a farnostech jsme si letos vedli viz tabulky na dalších stránkách tohoto zpravodaje.

V této souvislosti mě pak napadají dvě moudrosti. Za lásku se neděkuje, láska se přijímá a láska se dává. A druhé přísloví od mnicha Bernarda: Míra lásky je milovat bez míry.

S přáním klidných nadcházejících časů.

p. Ivo Kvapil

VÝNOS TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY 2025

V NAŠICH FARNOSTECH

Číslo pokladničky	Jméno vedoucího	Obec	Vybraná částka v Kč
5029/086	Berková	Harrachov – kostel	3.332,-
5029/088	Tvarůžková	Harrachov	10.430,-
5029/090	Tvarůžková	Harrachov	6.202,-
Celkem			19.964,-
5029/079	Jína	Rokytnice – zimní strana + náměstí + bytovky	7.145,-
5029/080	Pluchová	Rokytnice – kostel	900,-
5029/081	Kučerová	Rokytnice – Františkov	4.307,-
	Jínová	Rokytnice – Rokytnice – Horní zimní + Horní letní + Rokytno	15.963,-
5029/083	Svatá	Rokytnice – sídliště + Berlín	5.033,-
5029/085	Dereninová	Rokytnice – Domov důchodců	4.951,-
Celkem			38.299,-
5029/060	Janoušek	Jablonec – Zátoky, rodinné domy v okolí pekárny	5.611,-
5029/061	Švandová	Jablonec – Pilištata, Betlém, bytovka	9.644,-
5029/063	Švandová	Jablonec – Blansko, pod Vysrčkovem náměstí, pečovatelák,	9.842,-
5029/064	Rydvalová	Jablonec – bytovky Letná	5.397,-
5029/065	Motyčková	Jablonec – kostel	570,-
5029/066	Janoušek	Jablonec – Buřany, Dolní Dušnice	7.657,-
5029/067	Marešová	Jablonec – Tříčko	6.482,-
5029/068	Šírová M.	Jablonec – rodinné domky Letná	3.609,-
Celkem			48.812,-
5029/069	Kopecký	Poniklá – panelák, bytovky	13.528,-
5029/070	Kvapil	Poniklá – Preložka a cementárna	2.770,-
5029/071	Kučerová	Poniklá – pravobřežní horní díl	4.887,-
5029/072	Kubínová	Poniklá – Přívlačka a Jilem	14.304,-
5029/073	Šírová M.	Poniklá – Mokrý čtvrť, bytovky	6.443,-
5029/074	Hájek	Poniklá – levobřežní střední díl	6.535,-
5029/075	Nováková M.	Poniklá – pravobřežní střední díl	5.855,-
5029/076	Braun M.	Poniklá – Nová Ves a okolí Kláry	5.533,-
5029/077	Pasková	Poniklá – levobřežní horní díl	9.066,-
5029/078	Kadavá	Poniklá – kostel	870,-
Celkem			69.791,-
5-029/062	Kvapil	Obecní úřady	5.908,-
Celkem v našich farnostech			182.774,-

VEČERY PŘI SVÍČKÁCH, ANEB CO BYLO A CO BUDE

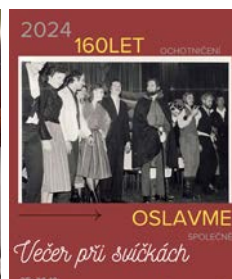
Začneme malou rekapitulací. Večery při svíčkách jsou převážně víkendové podvečery, kdy už lidé mají čas zapslouchat se do příběhů, ať už se jedná o cestování, divadlo či útržky historie. Tedy jejich náplň je velmi různorodá a převážně se jedná o neprofesionály, kteří ale mají svým nadšením a příběhy co říci.

V roce loňském se uskutečnilo jedenáct podvečerů. Náplní byly cestopisy, diva-

delní představení, či výstava fotografií s rozpravou. (Film má převážně svou vlastní kinopodobu.)

Mohli jsme vidět „Večer“ s cestopisem Ladislava Chluma o putování po Střední Americe, Cestu pana faráře Kvapila z Poniklé do Říma, Cestu nábytkáře na cestách Lukáše Zajíčka – putování Čínou. Aneta Adámková a Radek Schovánek nám vyprávěli o cestách na Ukrajinu.

Dalším mezi „Večery“ bylo letní divadelní představení Ztracený svět Bažantovy loutkářské družiny a následně výstava z historie DS J. J. Kolár. S podzimem se k nám opět vrátil Lukáš Zajíček, tentokrát se svým putováním nábytkáře Indií. A na závěr jsme mohli zhlédnout Cestu pana faráře Haltofa za malířskou inspirací na Sever.

I v letošním roce budou Večery rozsvěcovat naši touhu po nových zážitcích a informacích. A doufám, že budou pro vás stejně pestré a inspirativní.

Zatím jsme mohli vidět

Ladislava Chluma s putováním po Číně, Tibetu, Nepálu a Indii a Cestu nábytkáře na cestách Lukáše Zajíčka – putování Západní Amerikou.

Co se chystá

4. 4. 2025 – Lukáš Zajíček – z cyklu nábytkář na cestách – Madeira

6. 4. 2025 – Krátkometrážní dokumentární film SKLO: mistrovská harmonie

Tento film, z dílny tvůrců dokumentu Už není toho dechu, představuje fenomén sklářství v regionu skrze jedinečné příběhy několika mistrů svého oboru (Jiří Ryba, Martin Štefánek, Jiří Tesař).

Výroba a zpracování skla představuje časově a fyzicky náročné řemeslo, které vyžaduje naprostou oddanost a vášeň. Dokument neseznamuje s holými fakty o výrobě skla, ale právě díky seznámení s unikátními příběhy lidí, kteří se sklářství věnují a mají svůj osobitý styl, se pokouší připomenout a oživit sklářské řemeslo jako důležitou součást kulturního dědictví Krkonoš a Podkrkonoší.

Součástí programu je také přednáška etnologa Libora Duška o historii sklářství v regionu. Projekce je také doprovázena výstavou fotografií Petry Menclové z natáčení dokumentu i z dílen jednotlivých sklářů.

Soňa Anna-Marie Fišerová

NA POBYTÍ *u Ladislava Chluma*

Vážení čtenáři, rozhodli jsme se v redakci, že na tři roky trvající seriál o historii ponikelských staveb volně navážeme sérií rozhovorů s pamětníky. V každém dalším čísle zpravodaje Vás tak pozveme na kus řeči s někým, kdo má na co vzpomínat a s kým probereme věci minulé i současné.

Na první sousedské popovídání jsme se vydali za přívlastkým patriotem, ale také světoběžníkem, aktivním členem mnoha našich spolků, ochotníkem i ponikelským radním panem **Ladislavem Chlmem**. V malebné chalupě na přívlastké stráni „Pod hájem“, s rozložitou lípou před krytou pavlačí, vedeme příjemně plynoucí rozhovor v útulné světnici za praskotu ohně v kamnech. Na stole je rozložená mapa světa, voní tu křížalový čaj a k zakousnutí jsou vynikající vyhlášené Láďovy makové buchty.

Rozhovor vede Tomáš Hájek, fotografie ze svého archivu poskytl Láďa Chlum, momentky z rozhovoru fotila Hanka Hájková.

Ahoj Láďo, my se dobře známe z několika obecních spolků i z obecní rady, budu ti tedy tak jako normálně tykat. A jelikož tě znám jako skvělého vypravěče, pokusím se jen nenásilně směřovat náš rozhovor od vzpomínání na staré časy až k současnějším

tématům. Ale, prosím, vezmi to vyprávění tak nějak od kolébky.

No tak já ty Přívlastký kořeny mám z obou stran, protože táta pochází z týhle chalupy Pod hájem a maminka z Jilma od Štěrů nad zastávkou. V 50. roce se vzali, v 51. jsem se narodil

a vlastně celé dětství až po studium jsem tady strávil. Vychodil jsem zdejší přívlastskou školu, na tu obzvlášť vzpomínám ze všech těch škol, a že jsem do nich chodil celkem 18 let. Ale nejvíc v paměti mám tu přívlastkou, ta byla nejkouzelnější. Prostě malotřídka, všech pět ročníků a později čtyři v jedné třídě. Učila nás začínající paní učitelka Dobromila Václavíková, dnes Mašková. Té už dnes musí být přes osmdesát, ale je velice čilá, nedávno byla i na mé cestopisné přednášce. Měl jsem radost, že po těch letech poznala ona mě, ale hlavně že jsem poznal i já ji. Škola zde, to jsou zážitky. Ve třídě nás bylo dvacet dětí, ale v našem ročníku jsme nakonec byli jen dva, já a Slávek Veselej. Pamatuju, jak jsme jako ty dva nejstarší jednou museli chytat myš, odtahovat nábytek a lopatkou ji lovit. Služba chodila pro vodu k pumpě, záchody suchý, ale bylo to tam všechno takový fantasticky domácký.

Vzpomínám i na to, že když jsem byl v nejmladším ročníku, tak jsem rád naslouchal, co si říkají ty pátáci, a pak zas naopak, v té čtvrté, pátá třída už byla zrušená, jsem poslouchal pohádky pro prvňáky. A paní učitelka to používala i jako motivaci, že ti mladší napovídali, když starší něco nevěděli. No, nevím, jestli jsem byl za to oblíbený u těch starších, když jsem to jako mladší věděl...

Takže premiant hned od první třídy?

No, fakt je, že jsem míval vždycky jen jednu dvojku a to ze zpěvu. A té jsem se zbavil až na druhém stupni v Poniklé, tam paní učitelka Gottsteinová říkala: „Přece Ti nezkažím vysvědčení.“ Tak to jsem potom měl už samé jedničky.

Pamatuju tady taky budovu, na kterou Poniklá nikdy nedosáhla, a to Kampeličku. A je fakt, že jsem ji v těch 50. a 60. letech i sám využíval, protože nás učitelka vedla ke spojení. Že jsme třeba 2 až 5 korun tejdne uspořili a jednou za čtvrt roku nás vedla za Buč do kampeličky, a tam jsme každé na vkladní knížku se učili spořit.

Vzpomínáš na nějaké zajímavé postavy z Přívlastky?

Pamatuju hospodskýho Táboráka Zemanáka z Jilma. Třeba když bylo nějaký to politický výročí, třeba VŘSR, vybrali z malotřídky pár dětí, tak dvě tři, a ty šly na Jilem říkat nějakou básničku. A tak jsem jednou musel jít na Tábor a tam v zakouřený hospodě taky zarecitovat. To jsem se blížil už do té čtvrté

třídy, takže rodiče s námi nešli, to že těch dva a půl kilometru dojdeme sami. Ale vono to bylo takový vážně hospodský, von třeba Ruda Plůchů měl projev a von vždycky Lenina nazýval „Josef Václav Lenin“. A pak jsme teda vystoupili my, stejně nás nikdo neposlouchal, tam byl hluk a ten hrozný čoud. No a pak začali chlapi chystat promítačku. A že to bylo tehdy takový náký uvolněný, tak z kuchyně do šenkovny pak po tý schůzi promítal Táborák film z nějakých lehkejších domů z Tokia z Japonska. A protože na nás strejci po schůzi zapomněli, tak jsme tam zůstali v rohu a ani nedutali. A to jsem tam poprvé jako desetiletý viděl náký hambaty obrázky. (smích)

No ale vystupovali jsme třeba i s přivlakovou školou na vánočních besídkách pro rodiče na sále U Enklerů. Tam jsem hrál Kašpárka, a potom jsme taky hráli Krále Lávrů, to bylo hezký, ale potom to tak šlo nějak do ztracena.

Jaké to bylo tady u vás doma?

My jsme tady s rodičema žili jen v týhle jedné světnici, tu vedlejší přístavbu jsme tehdy ještě neměli. Byli jsme tři sourozenci a než umřela, tak tu s námi žila tady na otomaně dva roky i naše babička. Já neměl ani svoji postel. Takže každý jsme měli jen půlku postele.

Jak se spí na půlce postele?

Na půlce postele se spí vždycky na boku (smích). Já jsem sdílel postel s tátou a brácha s máti. Ale jelikož brácha pak nějak rychleji rostl, tak s máti spala sestra a brácha vyfásoval sám otoman.

Nebyla tady ani koupelna, to se vždycky jen udělala ve světnici nějaká zástěna z prostěradla.

Televizi jsme měli až od 68. roku, to už jsem studoval prvním rokem jičínskou průmyslovku, tak jsem ji koupil cestou domů v Pace. Jenom jsem pak s odstupem let litoval tátu, protože ta televize stála tady u tátovy postele na šicím stroji, my jsme na tu televizi samozřejmě děsně rádi koukali, ale on chtěl ležet a spát – a ta televize mu tady bzuňela těsně u ucha.

Jak vypadala Přivlaka za tvého mládí?

Tady, světe div se, bejvalo na Přivlaci hodně dětí a rád vzpomínám, jak jsme jezdili od Hejralů na rejkách, od Jilma na rejkách, a jak jsme tady hráli na cestě, dneska je to silnice, vybíjenou. A když jel pan Tomíček jednou za den na Jilem, tak jsme mu uhnuli. U Hejralů byly děti, u Zemánků, u Nesvadbů, u Lukšů, a teď tady jsou hlavně důchodci a chalupy.

Ale zase třeba takovej ten spolkovej život je určitě bohatší a pestřejší teď. Jó, dřív bylo hodně zábav a tancovaček tady v Kantýně, ale to bylo hlavně proto, že tady bylo na intru padesát internaček, a ty se chtěly bavit. Taky se jich tu dokonce spousta vdala a oživily tady krev.

Zmínil ses o průmyslovce v Jičíně...

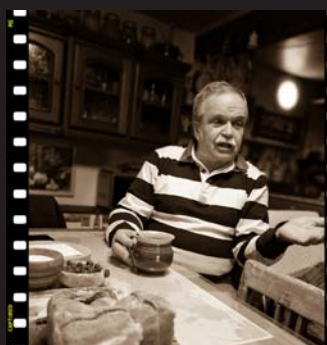
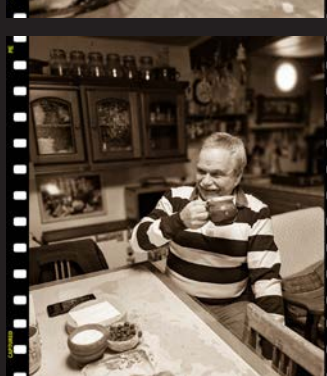
Jičín jsem si zamiloval taky, studentský město. První rok jsem tam bydlel na internátě, ale ten by dnešní hygiena asi těžko strávila. Tam jsem teda už poprvé měl svoji vlastní postel. Ale byla třípodlažní a já spal až v tom třetím patře. Na pokoji nás bylo dvacet a místo stolů na psaní a rýsování jsme měli ping-pongové stoly uprostřed pokoje.

Končil jsem maturitou v 71. roce. Původně jsem myslel, že už půjdu něco dělat, já měl taky starší rodiče a táta už měl jít do důchodu. Ohromně si proto vážím svého profesora Mirka Jandury, táty Přemka Jandury, kterej si mě tam vzal stranou a říká: „Láďo, ty nepůjdeš studovat dál, no neblbni...“ No a tak jsem přišel domů a slíbil tátovi, že bych teda tu elektrofakultu zkusil, ale když mně to nepůjde, tak s tím seknu.

No ale vzal jsem to zodpovědně a hned po prvním semestru jsem bral nejvyšší prospěchový stipendium. Nejdřív jsme dva roky chodili do Poděbrad a potom už do Prahy do Dejvic, tam jsme bydleli na Strahově, to byly taky krásné chvíle. No a to taky byla doba, kdy jsem poprvé vycestoval. Pracoval jsem tenkrát na brigádě v ČSAD Semily, dělal jsem tam nějakýho přidavače, betonovaly se garáže. No a tam nám nabídli, i nám brigádníkům, že nemají obsazený zájezd. A tak jsem se dostal poprvé k moři na Rujánu. Na to vzpomínám, to byl zážitek, slaná voda... A potom na fakultě jsem se dostal v roce 75 do Ruska, nebo tenkrát Sovětskýho svazu. Bylo to výběrový a ten výběr spočíval v tom, že tam jeli volejbalisti a potom nás tam bylo dalších pět, který jsme šli do prvomájovýho průvodu a byli jsme ochotný tam nýst vlajku Sovětskýho svazu. No a tam jsem v letadle vůbec poprvé ochutnal olivy a kaviár.

A po škole?

No a potom už to mělo takovej dospěláckej spád. V 76. jsem promoval a pak hned v září jsem měl nastoupit na vojnu, jeden rok už jsem měl odslouženou předtím v rámci fakulty. Ale čtrnáct dní před vojnou jsem si ještě sehnal práci v Elektropraze v Tanvaldě. A to jsem byl ve správný čas na správném místě,

protože tam mně nabídli, že se v Desný dostavuje už asi 10 let věžák, a že jestli to s tou fabrikou myslím vážně, tak bych mohl dostat družstevní byt. No a během té vojny mně přišel dopis, že byt je přidělený. Takže já byl slobodnej a už jsem měl 3+1 v sedmým patře s dvěma balkónama. Pak jsem se tam i voženil, našel jsem manželku v Tanvaldu. Jako tady Přívlačák jsem se už musel vydat hledat nevěstu někam mimo, protože když jsou voba rodiče tady odtud, tak už jsme tady byli všichni příbuzný. (smích)

No a po vojně se ukázalo, že v té fabrice je 510 zaměstnanců, ale já jsem tam jedinej inženýr. A tak se mnou začali mít záměr, že bych mohl postoupit na nějaký vyšší místo. A tak jsem si prošel takový kolečko přes všechny provozy a když šel ředitel Severín do důchodu, tak mně navrhli, že bych tam mohl dělat ředitele. No jo, ale tam už bylo zájemců víc, na ústředí v Jablonci bylo inženýrů dost a ředitele do Tanvaldu by šli dělat taky. Ale to musím ocenit ty místní patrioty, musím říct, že to teda byli tehdy komunisti, žejo, ti o tom rozhodovali. No ale byli to takový správný sousedi, třeba ten Ruda Šourků, von bydlel v takový chalupě na Přířovicích, a von vždycky přišel na podnik a povídá: „Vy nám sem nebudete dohazovat nějakýho ředitele, když už my máme svýho. Tady vyrost v horách...“ Já jsem měl ohromně pěkný životopis, protože to se tehdy neslo, že jsem vyrost v takovýhle chaloupce a táta tady makal v Kostivárně a máma ve fabrice. No a tak jsem se tam stal na deset let ředitelem až do roku 90 a pak jsem měl tu odvahu, že jsem šel do konkursu na výrobního ředitele a postoupil jsem na podnik. Tam jsem byl asi čtyři roky, ale pak mě dohnalo, že ruština už nestačila. Sice jsem chodil i na angličtinu, ale učení v tomhle věku už bolelo, takže jsem na té štaci skončil.

Pak se život trošku zakudnatěl, rozved jsem se a novou partnerku jsem našel až v Jičíně, a tak jsem se tam odstěhoval a podruhé se oženil. Sháněl jsem práci v Jičíně, vzal mě jako technickýho ředitele Dental Jičín. Ale pak to zprivatizovala americká penzijní společnost a naráz propustila po americku 50 lidí. Po osmý ráno nám to oznámili a v 10 jsme museli opustit prostor, ani oběd nám už nedali. Ale do obálky jsem dostali pět vejplat, tak jsem šel na úřad práce a byl jsem asi 14 dní

nezaměstnaný. No ale přihlásil jsem se do konkursu na šéfa akvacentra v Jičíně, bylo nás pět uchazečů, a světe div se, vyhrál jsem to.

No to jsem vůbec netušil, ředitel akvacentra? Umíš plavat?

Umím, to my dolěháci jsme byli vycvičený na Jizeře. To hořeňáci neuměli, dokud nebylo koupaliště (smích). Ale i tak jsem si udělal ještě plavčický zkoušky. A to bylo docela náročný, třeba se muselo plavat 50 metrů pod vodou. No a tak jsem tam měl asi 15 podřízených a v té době se bazén rozšiřoval, stavěl tobogán, měl jsem takovou prosklenou kancelář s kulatým oknem. Když jedu kolem, tak koukám, kde jsem to sídlil.

Ale současně před tím jsem rozdál životopisy, a tak zhruba po dvou letech, co jsem byl v tom akvacentru, se mi ozval personalista ze ZPA Nová Paka. Že tam mají dva roky můj životopis a že hledají výrobního ředitele. No a byl to zase konkurz a já ho vyhrál.

Tys to vždycky všechno vyhrál...

No ale dlouho jsem se neradoval. Přišel pak nový majitel, usoudil, že tam je těch funkcionářů nějak moc, tak jsem klesnul o stupeň níž. A až do důchodu před deseti lety jsem dělal vedoucího výroby. No ale měl jsem zájem dělat i dál v důchodu, tak jsem tam zůstal na tři dny v týdnu vždycky od pondělí do středy, naposledy jako metrolog. A ještě tu práci budu dělat týden, takže mě čekají už jen tři směny.

A potom už definitivně důchod. Takže budeš mít čas na své další aktivity, kterých je nemálo. Napadá mne třeba divadlo, se kterým jsi ale začal poměrně pozdě.

No ale to byla taky taková shoda okolností. Bavili jsem se spolu kdysi kvůli nějaké tady sousedské stížnosti na mě. A bylo zrovna před rozsvěcením stromku na návsi a ty jsi mi říkal, že bych si to mohl jít odpracovat do betléma, jako černej vzadu. A tam si mě všimla Pavlína Holubcová, a tak jsem s ní pak začal hrát divadlo, to bude už tak deset let.

A však už jsi pěkných pár rolí předvedl. Na kterou vzpomínáš nejraději?

Rád vzpomínám na Darmošlapky, ještě s Frantou Kavánovým a Lubošem Vondrou. Já jsem tam hrál kostelníka. Na to vzpomínám rád, hlavně na Frantu.

No ale nekončilo to leskem místních divadelních prken, ale známe tě i z televizní obrazovky třeba z pořadu Prostřeno.

No ale to mě vyprovokovala moje neter Katka Kozáková. Ta sem vždycky přišla a strejdo, přihlas se do toho, vždyť ty umíš něco uvařit. Tak jsem si udělal takovou inventuru, že těch pět jídel bych asi dohromady dal. Odrážel jsem ji, ale když už sem přišla s tiskopisama, že je to potřeba jen vyplnit a podepsat, tak jsem na to kejvnul. No a bylo to hezký, byl to poslední předvánoční díl, tak jsme byli i v Rautisu. No a zdálo se, že bych mohl i vyhrát. Bylo tady takový fajnový klima, ale dvě z těch soutěžících, jak se potom přiznaly, trochu taktizovaly a domlouvaly se, a tak mi daly schválně málo bodů. Ale stejně to nevyhrála ani jedna z nich.

Ovšem nejen vaření tě proslavilo. Já vím, že ty už před tím dalším svým cestovatelským televizním pořadem jsi byl v každé evropské zemi – a pak se z tebe stal vůbec světoběžník.

Platilo, že jsem byl v každé evropské zemi. Ne že bych ji nějak zvlášť chtěl poznat, ale nakouknul jsem vážně do úplně každé. Ale soudobá politika mi udělala čáru přes rozpočet, protože v té době, kdy jsem se pochlubil, že jsem byl v každé evropské zemi, tak oni si neřádi dovolili vytvořit Kosovo. A to je

jediná země, kde jsem nebyl, možná se tam ještě rozjedou.

Evropa tedy v podstatě splněná, pak jsi začal s dalšími kontinenty.

Já jsem si nedával velký ambice. Já jsem si říkal, život je krátký, stačí když poznám Evropu. Ale po tom natáčení Prostřena mě pozvala TV Prima do dalšího pořadu, kde se cestovalo po světě. A nevědělo se dopředu kam. Ale jelikož mě nechali oočkovat a nějaká ta doktorka se prožvejkla, že mi dávají africkou sérii, tak už jsem tušil, že to bude Afrika. Takže kufr jsem si zabalil na letní provedení a podíval jsem se na Zanzibar. No a byla to nádhera. Tam se o nás starali, měli jsme plavbu na plachetnici, viděl jsem obrovský stoletý želv v záchranné stanici, letecky jsme letěli do Tanzánie, pod kterou Zanzibar patří. A tam jsme bydleli tři dny v savaně ve stanu, ovšem to byl takovej stan vybavený, vzadu měl záchod i sprchu. Byli jsme i na safari. A tam jsem do kamery slíbil, že když mě Prima takhle nastartovala, tak do dalších světadílů se už podívám za své.

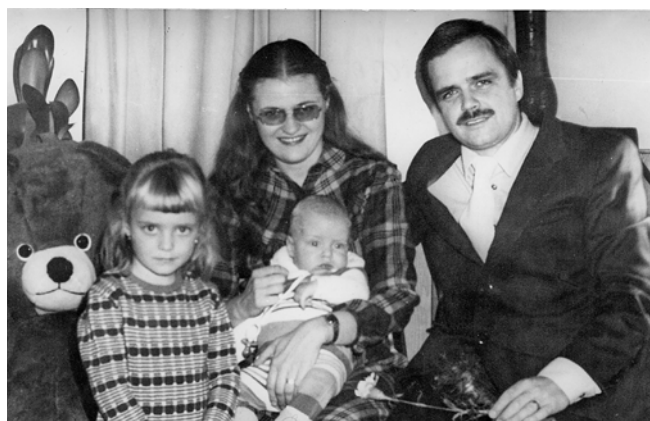
A to jsi dodržel, z mnoha cestopisných povídaní víme, že jsi zavítal do všech světadílů. Která z těch cest byla nejzajímavější?

Asi si nejvíc vážím té cesty Transsibiřskou magistrálou, kterou jsme jeli

vlakem z Vladivostoku směrem sem a bylo tam nádherný týdenní zastavení na Bajkalu. A vážím si toho i proto, že to jsem si celé zařizoval bez cestovky ve vlastní režii s bráchou a kamarádkou z práce. Měli jsme zájem přespávat v tom nejlevnějším vagónu, tam jsou lůžka vedle sebe a všichni jsou tam pohromadě. To byla skvělá zkušenost, to cestování se mi tam ohromně líbilo. Já bych to dal jako zlepšovák i tady na naše dráhy. Tam v každém vagóně je zapnutý samovar, to znamená, že se tam stále vaří voda. A když se člověk rozhlídl po tom vagóně, tak třetina lidí popíjela čaj, kafe, polívku...

Ty další cesty už pak zařizovala cestovka, tam už bylo potřeba jiných jazyků – angličtina, španělština. Ale byly to zajímavé atraktivní trasy: národní parky USA, napříč jižní Amerikou, šest zemí střední Ameriky, teď jsem si dal Čínu, Nepál a Indii, předtím taky Austrálii a další. Do některých světadílů jsem nakouknul i víckrát.

Láďo, moc ti děkuji za velmi milé popovídání a přeji ti, aby ses jako plnohodnotný důchodce, kterým se v době vydání tohoto rozhovoru již staneš, nenudil, ale zůstal oporou místního spolkového života. A abys také ještě vytáhl paty do nějakých končin, o kterých nám pak budeš moci vyprávět.

PŘÍBĚH PERLIČEK

Vážení čtenáři, v letošním ročníku našeho Zpravodaje se budeme pravidelně scházet nad naší ponikelskou specialitou – perličkovými ozdobami. V šestidílném seriálu se postupně seznámíme s historií výroby perliček a její technologií.

Autorkou textů o historii výroby perliček je Barbora Kulhavá. Popis technologie je z pera zkušené průvodkyně exkurzí Anety Adámkové, která všechny výrobní kroky zná snad lépe než vlastní boty. V rámečcích najdete různé postřehy a zajímavosti.

DÍL 1.

Jak to asi bylo? – Perličky přicházejí do Poniklé Jak se to dělá? – Foukání

JAK TO ASI BYLO?

Perličky přicházejí do Poniklé

Přenesme se nyní do Jablonce nad Nisou, nebo přesněji do Gablonz an der Neiße či „německého Jablonce“, kolem roku 1860. Z malé jizerskohorské vesnice se během dvou desetiletí stává centrum světového obchodu s bižuterií, které se zrodilo z jedinečné situace – v Jizerských horách již existují velké sklárny, své dílny zde má spousta drobných výrobců skleněného nebo bižuterního zboží. Díky nově stavěným silnicím a železnici je možné zboží lépe přepravovat, poptávka je velká. Obrovskou příležitost v tom vidí zahraniční exportéři, kteří do Jablonce posílají své zástupce, aby získali kontakty na místní dodavatele a založili zde vlastní exportní domy. Z regionu se stává „Rakouská Kalifornie“ a říká se, že je zde možné zbohatnout doslova přes noc. Všude se tady mluví německy, obchodníci a nákupčí přicházejí ale nejen z Vídně nebo Berlína, ale i z Francie, Anglie nebo Ameriky.

Ve stovkách malých dílen se zde vyrábí skleněná bižuterie, skleněné knoflíky, bangle, kovová bižuterie, tzv. krystalerie (drobné skleněné výrobky – stolní, toaletní sklo), užitkové sklo, lustrové ověsky a kompletní svítidla. Začíná fungovat poměrně jednoduchý obchodní systém – exportér získá zakázku, kterou zadá faktorovi. Ten zná jednotlivé drobné výrobce a výrobu objednávkou koordinuje.

Do tohoto prostředí přišel koncem 70. let Jan Hajna (1856–1942), původem z Pasek nad Jizerou. Pracoval jako ševcovský tovaryš, ale moc peněz za svou práci nedostával. Chopil se tedy příležitosti a u jednoho z německých sklářů se naučil foukat duté perle. Práce bylo hodně, šla mu dobře od ruky a zjistil, že i výtěžky jsou mnohem lepší. Po nějakém čase se se svou budoucí ženou Jindřiškou přestěhoval do Poniklé za její rodinou, ale s jabloneckým faktorem se domluvil, že perle bude foukat dál a vždy v sobotu mu je donese do Jablonce.

V Poniklé se lidé živil domácím tkalcovstvím, které bylo ale mizerně placené. V mnoha chalupách zabíral největší část světnice tkalcovský stav, klapající své „na cukr, na kafe“, ale častěji spíš „na dluhy, na daně“... Jakmile ponikelští sousedé zjistili, že si Hajna vyfukováním perliček vydělá pěkné peníze, chtěli se to od něj naučit. Hajna obstaral z Jablonce foukací stoly a skleněné trubice a brzo měl pod sebou asi deset nových perlařů a sám začal působit jako faktor. Kromě toho se do širšího okolí začalo dostávat perlařské řemeslo „německou“ cestou přes hory, a to zejména na Bencko a do Vítkovic. Postupem času byly tkalcovské stavy nahrazeny foukacími stoly, v době největšího rozmachu na začátku 20. století působilo v Poniklé, Vítkovicích, na Jestřábí, na Roudnici a na Benecu kolem 400 foukačů perlí.

Jan Hajna a jeho žena Františka bydleli v hoření Poniklé (původní čp. 57), přímo nad perlařskou studánkou U Džberu. Měli čtyři děti – Ludmilu, Františku, Jindřicha a Františka. Jindřich Hajna se stal vyhlášeným formařem a formy na foukání perlí si u něj nechávali zhotovit všichni ponikelští výrobci.

Když Jan Hajna s foukáním perlí začínal, vládla ve světě móda černých gagátových šperků. Na to reagovala samozřejmě i tehdejší bižuterie, včetně perliček, které se foukaly z černého skla. Poté, co tato móda ustoupila, začalo se foukat z čirého skla, které se zevnitř stříbřilo či zlatilo.

Černé perle z dílny Jana Hajny se dochovaly dodnes a můžete si je prohlédnout v Muzeu krkonošských řemesel manželů Pičmanových.

Jan Hajna s rodinou. Zleva stojí děti Ludmila, Františka, Jindřich a František, na židličkách sedí Jindřiška a Jan Hajnovi.

Jindřich Hajna, pozdější výrobce forem pro foukání perlí.

Perle z černého skla, foukané do forem.

JAK SE TO DĚLÁ?

Foukání skleněných perlí

Původně se perle foukaly volně, takzvaně z ruky. Skleněná trubice se nahřála nad jednoduchým kahanem a jakmile byla akorát horká, tak se do ní ústy fouknul vzduch. I přesto, že zruční foukači mohli za den vyfouknout až 3 600 perlí (mazec!), bylo to dost pomalé. Kromě toho šlo tímto způsobem vyfouknout pouze jednoduché tvary – kulaté perle, podlouhlé tvary nebo hrušky, navíc byla každá perle trochu jiná.

Roku 1876 ale přichází zámečník Josef Pitzek z Josefova Dolu s převratným vynálezem, foukacím strojkem. Uvědomme si, že je to pouze 49 let po vynálezu ruchadla bratří Veverkových, kteří se s ním nějakým záhadným způsobem dostali do učebnic dějepisu a trápí žáky dodnes. Na pana Pitzka a jeho radikální vynález tam ale bohužel nenarazíme, což nám připadá absolutně nezasloužené. Orá jen někdo! Vánoční ozdoby si ale na stromček dává většina domácností po celém světě. Do domácností tak přibyl nový mazlíček, foukací stůl. Tedy foukací strojek s dvoudílnou kovovou formou.

Díky vynálezu strojku s formou se práce foukače nesmírně zrychlila a zkvalitnila, přinesla mu také více peněz. První formy byly sice jen krátké, přibližně pět centimetrů, ale postupně se prodlužovaly až na současných přibližně 13 cm. Pitzkův strojek se v průběhu let mírně změnil, princip ale zůstává stejný dodnes. Pod stolem se nacházel měch, kterým perlaři, nemajíce tehdy ještě elektřinu, vháněli vzduch do plamene svého hořáku, aby zvýšili teplotu plamene. Kolem jednoho stolu mohli sedět až čtyři perlaři. Spaloval se čistý petrolej, tzv. vídeňský. Pokud byste stůl s tímto strojkem chtěli vidět, vypravte se do Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, je tam součástí stálé expozice.

Jak se tedy fouká v současnosti? Celý proces začíná skleněnou trubicí, která se nasadí na hadičku vedoucí od pumpičky, zapne se elektrické dmychadlo a zapálí hořák. Dmychadlo přivádí do plamene vzduch, což umožňuje dosáhnout požadované teploty 800 stupňů Celsia. U trubice je nejprve potřeba zatavit jeden její konec, jinak by vzduch pouze prošel skrz. Foukač trubicí dá nad hořák a musí s ní otáčet, aby sklo bylo rovnoměrně nahřáté. Poznat, kdy už je sklo dobře natavené, je důležitá součást úspěchu. V ten správný moment vloží foukač sklo do formy a sešlápne nožní pedál. Tím zavře formu a následně stlačí pumpičku, která skrz hadičku foukne vzduch do trubice. Sklo se roztáhne do podoby formy a vznikne „klauče“ – řádka perliček vyfouknutá z jedné formy. Foukač pak povolí pedál, vyjme z formy klauče a nad plamenem ho musí ožíhat, aby se jeho tvar zpevnil. Pokud by jakýkoliv krok neudělal správně, perle by popraskaly. V lepší případně rovnou, v horším až při řezu či při montáži, po absolvování celého výrobního procesu.

Velkou dokumentární hodnotu mají vyprávění pamětníků. V roce 1957 proběhl výzkum nářečí v Podkrkonoší, během nějž se podařilo zachytit i vzpomínky na začátky perlaření v Poniklé. Vyprávěl tehdy 77letý muž.

„Voni ty korale d'áli v Německu, tady kolem Jablonce německýho a ten Hajna, von pocházel z Pasek, už dáuno zemřel, von se to tam naučil a pak to začal dělat' tady v Poniklý. Sám nejdřiu. A von zprvu na tom vydál veliký peníze, to d'áli jen černý sklo. A to d'áli po jenny, a tejdka jich udělaj dvacet třicet najennou, na plyn dyž to de. To dřiu to d'áli na petrolku a na benzín.“

Foukací stůl s Pitzkovým strojkem a měchem.

Ze vzpomínek perlaře Jindřicha Holubce (1893–1977)

To už tu ale zase bylo foukání skleněných perlí. Zatím sice jenom na petrolejový oheň – na kahan – na jednu koralí z černého skla, než docílilo se výroby na karbidový nebo benzinový plyn. Kdo byl zručný, vydělal si 3–4 K denně, a to bylo proti tkalcovině opravdu slušné. Ale i tak zařízení po domácku bylo spojeno s obtížemi. Stoli nebylo (nebo spíše na ně), neb měchy stály peníze, a tak někdy v malé místnosti, kde spávalo až osm lidí s dětmi, čtyři skláři seděli za perlařským stolem a výpary z petroleje naplňovaly světničku. Děti i staří, chodíce po podlaze naboso, měli nohy plné střepů..., ale byl záslužek a v zimě bylo teplo. Dělal se i po nocích – bylo potřeba „přisedět“, nedívalo se na hodiny, ale zato vydělaly se až dva zlatý za takový den, a za ně už se nechalo něco koupit. A pak, každý týden v sobotu „byly na dlani“. Kde byly větší děti, ještě to ke škole s matkou rozřezaly, což bylo placeno zvlášť, a tak na nějaký ten vypálený vzduch a rozpíchaná chodidla se už tak nehledělo. Vždyť i děvčata více se ohlížela po sklářích – perlařích než po lejakých jiných řemeslnících, jimž beztak zákazníci většinou zůstávali dlužní.

V současnosti je v ponikelském Rautisu kolem tisíce různých forem. Tedy tisíce různých velikostí, nebo tvarů perlí – od nejmenších kulatých, přes malá srdíčka, hrušky, až po takové věci jako třeba rybičky, andílci, bubeničky, kočky... Nebo třeba banán a tenisová raketa. Nejmenší perličky, které se takto dají vyfouknout, mají průměr 2,5 milimetru, ty největší asi tři centimetry.

Během dalšího zpracování se pracuje s celými klaučaty, proto je naprosto klíčové, aby foukač vše provedl správně. Jinak začnou prskat a zbydou jen střepy.

Literatura:

NOVÝ, Petr. *Vývoz jabloneckého zboží v první polovině 20. století a exportéři jako podnikatelská elita*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2024. ISBN 978-80-246-5890-2.

HOLUBEC, Jindřich. *Vděčné vzpomínky: z pamětí a tvorby ponikelského rodáka*. Liberec: Bor, 2004, 92 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-86807-05-3.

BACHMANNOVÁ, Jarmila. *Jak to bylo dřív: vyprávěnky z Podkrkonoší II*. Liberec: Bor, 2013, 204 s. Domov. ISBN 978-80-87607-18-3

Kdysi sice byly v nejbližším okolí stovky foukačů a kolem Jablonce nad Nisou další tisíce, dnes už jich je aktivních jenom devět, z toho je sedm žen a dva muži. Tady jsou jejich postřehy!

„Nejhorší je seřizování formy. Tím strávím až tři hodiny. No a když to nejde, povolám mužskýho. Formy mě dohání k pláči. Štve mě, když to prská.“

„Líbí se mi, že jsem při foukání sama. Dědek mele, mele, jsem ráda, že ho nemám za prdelej. Pustím si rádio na plný koule...“

„Něco člověk může foukat se zavřenýma očima, něco zase nejde. To bych rozdupala i stromeček...“

„První mi Mára dal foukat kyticky, to bylo hrozné. Pak mi řekl, že mi to dal, zda to nervově vydržím a neseknu s tím.“

Horní část současného foukacího stolu – zleva hořák, forma a pumpička s hadičkou.

Klaučata při vychládání.

Různé typy forem na perle.

Hledáme posilu do týmu!

Rautis – perličkové
ozdoby z Poniklé

RAUTIS

Náplň práce:

Prodej ve firemní prodejně s vánočními ozdobami, provádění exkurzí a lektorování v kreativní dílně + prodej v obchůdku Nad věcí včetně přípravy kávy.

Místo výkonu práce je Poniklá.

Nabízíme:

HPP, pracovní doba 40 hodin týdně (rozvrženo dle otvírací doby našich prodejen), odpovídající platové ohodnocení, příspěvek na dopravu a stravování, 5 týdnů dovolené, příspěvek na letní tábory pro děti a zaměstnaneckou slevu na firemní produkty.

Požadujeme:

SŠ s maturitou, znalost práce na PC, znalost angličtiny, organizační schopnosti, samostatnost a příjemné vystupování.

Naučíte se u nás unikátní řemeslo, budete mít možnost absolvovat baristický kurz a získáte zajímavou a rozmanitou práci.

Nástup možný ihned, v případě zájmu zašlete životopis na info@rautis.cz.
Více informací rád poskytne Marek Kulhavý, tel. 736 109 917.

www.rautis.cz

Přijďte, kdo chcete –
chtějte všichni!

POŠKOLÁK

Od rákosky k umělé inteligenci

Základní škola Poniklá zve při výročí
300 let ponikelského vzdělávání všechny žáky
a absolventy ponikelských a přívlackých škol,
pedagogy stávající i emeritní, jakož i všechny
přátele vzdělávání, na celoškolní sraz!

**sobota 17. 5. 2025
od 11 do 16 h**

Těšte se na bohaté občerstvení, hravou prohlídku školy,
sportovní, hudební i divadelní vystoupení.

Místo konání: Základní škola Poniklá a Tuláčkova náves

BUDAŘENÍ V KRKONOŠÍCH

Pakliže je historie Krkonoš něčím jedinečná, jsou to osamělé lidské příbytky vysoko v horách – boudy zakládáné samostatně či rozptýleně ve skupinách na lučních enklávách. Některé sloužily původně jako letní salaše. Jiné zakládaly rodiny dřevařů a v každodenním boji s nehostinnou vysokohorskou krajinou hledaly podmínky k životu. Od poloviny 18. století se tyto příbytky stávaly celoročními sídly budařů, kteří později objevili i jejich turistický potenciál. Během našeho putování po horách tyto příbytky vyhlížíme dodnes a rádi se schováváme do jejich hřejivé náruče.

O tom, jak to všechno začalo, kdy osídlili hory první hospodáři a jak vypadaly jejich dny, jsme si povídali se sociokulturním antropologem, etnologem, publicistou, horolezcem a nevyčerpatelnou studnicí informací a příběhů o Krkonoších, Liborem Duškem. Začtete se do jeho vyprávění a přeneste se s námi na nehostinné krkonošské hřebeny dob dávno minulých, kdy byl život na horách ještě mnohem těžší než dnes.

Kdy a jak začalo první osídlování Krkonoš?

Ještě v 11. století byly Krkonoše neprostupným pomezím hvozdem plným vlků a medvědů, na jehož okraj lidé chodili sbírat klesti a lovit. Ještě dalších několik staletí proto v Krkonoších nežili, ale postupně sem začínají přicházet první Vlaši, sběrači drahých kovů z Benátské republiky, kteří se tady sice neusazují, ale dělají zde tzv. vlašské značky, aby ostatním hledačům ukázali, kde mají drahé kameny, zlato i stříbro hledat.

To je tedy, dá se říct, takové první pronikání lidí sem. Kdy začala kolonizace jako taková?

První vlna souvisí s hornictvím a hutnictvím, ale to ti lidé obývají spíše nižší polohy Krkonoš a do lesa chodí jen do práce. Bydlí na území Vrchlabí například. Osídlení je paralelně slovanské a německé. Je zde osada Wrchlab, která je slovanská a máme tady také německou osadu Giesdorf.

Kdy se tedy kolonizace rozvíjí víc?

Ten větší rozmach vnímáme v momentě, kdy je Vrchlabí povýšeno na město, tedy od roku 1533. Jde o takzvanou dřevařskou kolonizaci, jsme v období 16. století, kdy na území Krkonoš přichází Kryštof Gendorf z Gendorfu. Na jeho žádost přicházejí lidé těžít lesy.

Co to bylo vlastně za lidi, kteří do Krkonoš přijeli těžít dřevo?

Na těžbu zejména středních a východních Krkonoš pozval Gendorf odborníky z Alpských zemí, zejména z Rakouska, tedy Štýrska a Korutan. Krkonoše jsou v první polovině 16. století stále neosídleným lesem, kterého se lidé dokonce i bojí, což souvisí s nejrůznějšími pověrami.

Třeba s tou o Krakonošovi?

Přesně tak. Ale nenechte se mýlit, v té době je Krakonoš ještě pořád důlní skřítek, který horníkům a hutníkům škodí. Lidi se těch hor a lesa báli, bylo to pro ně tajemné, nebezpečné a neznámé prostředí, ale potřebovali ho. A aby mohli les smysluplně těžít, museli se co nejbliž k němu přestěhovat. Tou dobou byla již vynalezena pila, ale oni dřevo sekali ručně sekerami. Pařezy, které po nich zůstaly byly zhruba metr vysoké, protože to sekali tak, aby jim to bylo pohodlné. Chudší lidé pak chodili těžít pařezy, aby měli čím topit.

Jak tito lidé dokázali vlastně z ničeho, v drsné a zatím nehostinné krajině, přežít?

Nejdřív si samozřejmě museli postavit nějaké jednoduché obydlí. Klíčové je, že si s sebou přivezli krávy a kozy, a to byla alfa a omega jejich obživy. Živí byli na mléčných výrobcích. V tomto období postupně vznikaly takzvané luční enklávy.

Jakou měly takové enklávy podobu?

Enkláva vznikla vykácením a vyždářením lesa. Obydlí si lidé udělali ze dřeva, představujme si je jako takovou chýši.

Z kamene pak takzvanou mlčnicí, kde si schovávali mléčné produkty. Až po několika letech teprve zvládli zakládat malá políčka, kde pěstovali brambory a v nižších polohách i obilí a trochu zeleniny.

Náročné zimy v Krkonoších opravdu zvládli lidé i zvířata přežít?

Zpočátku ne, první generace na horách přes zimu nežily, protože nebylo možné zajistit dostatek sena. Trvalo to zhruba dvě až tři generace, než z lesní krajiny udělali dostatečně rozsáhlé luční enklávy, které mohly poskytnout odpovídající zásoby sena. Přelom 16. a 17. století je tak důležitým mezníkem a dá se říct, že zde vzniká budní hospodářství jako takové.

Kdy přišla ta změna, jejíž součástí byla proměna bud v zemědělské slova smyslu na turisty oblíbená místa?

17. a 18. století bylo v zemědělském ohledu víceméně neměnné, technologie i princip života fungovaly dost podobně nějakých 200 až 250 let. Změny začaly až s obdobím romantismu, kdy se začal rozvíjet turismus. Budaři najednou pochopili, že z lidí, co chodí do hor, mohou mít peníze.

Tou dobou se budaři začínají na "plný úvazek" věnovat službám pro turisty?

To ještě zdaleka ne, nešlo to tak rychle, vše v průběhu generací plynule přecházelo jedno v druhé. Jsme řekněme na přelomu 18. a 19. století, v té době už ve větší míře odzvonilo sklářství i hutnictví a klíčový je pro region textilní průmysl. Původní budaři, muži i ženy, tkalcují doma na ručních stavech nebo chodí pracovat do textilek na úpatí hor. Nicméně budní hospodářství jako takové stále funguje, protože budaři na usedlostech chovají hospodářská zvířata. Zároveň ale do Krkonoš začíná proudit čím dál víc lidí a turismus se rozvíjí. Ještě víc pak od 60. až 70. let 19. století.

Jaká byla tehdejší úroveň ubytování v boudách?

Ty podmínky se rozvíjí postupně. Prvotní romantici spávali na seníku, ale standard se samozřejmě postupem času začal zvyšovat. Tím budaři získávají více peněz a ti, co se turistice opravdu chytli, mohli později odejít z fabrik, aby se více soustředili na ubytovávání turistů a také na chov zvířat, kvůli nadprodukcí produktů. Už tehdy by se dalo mluvit o takové agroturistice.

Co sem turisty kromě krásné přírody táhlo?

Lidi sem táhne hlavně čerstvý vzduch, protože města jsou v době průmyslové revoluce silně zakouřená, smog byl obrovský. Už i dříve turisté vyhledávali domácí produkty, čisté "bio" mléko a další. Tenhle model v podstatě funguje dodnes.

Jak to pak historicky s budním hospodářstvím pokračuje dál?

Přichází do toho druhá světová válka, která budní hospodářství

zařízení. Muži jsou na frontě, ženy pracují. Málo se to ví, ale s budním hospodářstvím tou dobou vypomáhají i váleční zajatci. No a s vysídlením Němců to víceméně padá. Zůstalo tady pár dřevařů a odborníků, ale nebylo to o tom, aby se hospodářství udrželo. Protože zejména v těch vyšších polohách byli právě spíše Němci.

Jak to na horách vypadá za komunismu?

Hned po válce přijde takzvaný princip národní správy, bouď si berou různé spolky či jednotlivci. Opuštěné statky po Němcích jsou dosídlovány lidmi z nížin. Víc a častěji se ale dosídlovalo v Podkrkonoší, do hor se lidé moc nehmuli, protože tam byly ty podmínky stále náročné. Dá se říct, že tím budní hospodářství v podstatě zaniká. Z bud se staly často chaty ROH, dostaly je nejrůznější podniky jako rekreační objekty. A tuhle historii už myslím každý zná. O objekty se moc nestaraly a je to vidět i na krajině, vše se proměnilo. V druhé půlce 40. let jsou ještě na snímcích vidět políčka, louky a pastviny. Později ale vše postupně zarůstá a zalesňuje se. Některé

enklávy zanikly, jiné se zmenšily. Budní hospodářství žilo už opravdu jen máličko.

Co mají společného původní budní hospodáři s těmi dnešními?

Vlastně vůbec nic. První boudaři sem přišli za prací a to, že zde zůstali, byla spíš taková znouzectnost. Za pomoci obrovského úsilí našli způsob, jak tady přežít a žít. Pak sem začali pozvolna proudit turisté a situace se měnila. Zatímco dnešní hospodáři jsou tady primárně proto, že mají nějaký penzion, ubytování a víceméně stálou klientelu. A dobytek spíše jen jako doplněk. Společnost se prostě proměnila, to je vývoj, nehodnotím to negativně. A samozřejmě každá doba má svoje, nic není černobílé. Jisté ale je, že na horách to bude vždycky alespoň o trochu náročnější než v nížině.

Magdaléna Škapová a Alena Cejnarová
Krkonoše – svazek měst a obcí
Destinační společnost pro TO Krkonoše

NOVÝ TYP VSTUPENKY BUDE PLATIT V NĚKOLIKA KRKONOŠSKÝCH MUZEÍCH

Krkonošská muzea Správy KRMAP přicházejí od nového roku s novinkou pro všechny milovníky historie, přírody a regionální kultury. Od 1. ledna 2025 si návštěvníci budou moci zakoupit nový typ vstupenky, která umožní přístup do všech expozic muzeí Správy KRMAP – Muzea Krkonoš ve Vrchlabí, Krkonošského muzea v Jilemnici i do Památníku zapadlých vlastenců v Pasekách nad Jizerou. Výjimkou je expozice Šindelka v Harrachově, kterou čeká v dohledné době generální rekonstrukce. Nová vstupenka bude platná nejen v den nákupu, ale i po následující dva dny, čímž dává návštěvníkům ideální příležitost prozkoumat všechny poklady krkonošských muzeí během víkendu.

Cena nové vstupenky:

- **Plné vstupné: 350 Kč**
- **Snížené vstupné: 200 Kč**
- **Rodinné vstupné: 700 Kč**

Vedle této novinky dojde i k drobným změnám vstupného v Muzeu Krkonoš ve Vrchlabí. Aby byla zachována vysoká úroveň služeb a expozic, dojde k navýšení ceny plného vstupného ze současných 200 Kč na 250 Kč a rodinného vstupného ze 400 Kč na 500 Kč. Tato vstupenka bude platná pouze v den nákupu a vztahuje se na všechny expozice v tomto muzeu.

Pro návštěvníky, kteří mají nárok na snížené vstupné (studenti, senioři a další), zůstává cena na 100 Kč, a stejně tak se nemění cena pro školy a účastníky vzdělávacích programů.

Veškeré podrobnosti o nových vstupenkách a změnách v cenách naleznete na našich webových stránkách nebo přímo na pokladnách jednotlivých muzeí.

Radek Drahný, tiskový mluvčí KRMAP

HOJNÝ OBYVATEL KRKONOŠ – KONIPAS HORSKÝ – JE PTÁKEM ROKU 2025

Česká společnost ornitologická (ČSO) vyhlásila ptákem roku 2025 konipasa horského (*Motacilla cinerea*). Tento elegantní pěvec s dlouhým ocasem je neodmyslitelně spjatý s vodními toky, včetně těch horských. V Krkonoších patří mezi běžné druhy a hnízdí od podhůří až po nejvyšší vrcholy, včetně svahů Sněžky ve výšce 1500 m n. m.

Konipas horský je v Krkonoších hojně rozšířený s těžištěm výskytu mezi 500 a 900 m n. m. Obývá různorodá prostředí

– od městských a vesnických vodních toků až po horské louky, ledovcové kary či rašeliniště. Podle monitoringu z let 2012–2014 hnízdí na české i polské straně hor 900–1660 párů, přičemž jeho populace zůstává dlouhodobě stabilní.

Ačkoli konipas horský preferuje vyšší polohy, můžeme se s ním setkat i v nižších nadmořských výškách, pokud tam najde vhodné prostředí. Hnízdí v dutinách skal, římsách mostů či ve spárách vodních staveb a ke stavbě hnízda využívá i lidské konstrukce.

Konipas horský zatím nepatří mezi ohrožené druhy, ale necitlivé zásahy do vodních toků, regulace řek, klimatická změna a šíření nepůvodních druhů mohou jeho populaci v budoucnu ovlivnit. Především zarůstání břehů invazní křídlatkou omezuje jeho přirozené hnízdní prostředí.

„Důležité je ponechat vodním tokům jejich přirozený ráz a zajistit dostatek hnízdních příležitostí. Pomoci mohou také polobudky umístěné pod mosty či lávkami,“ doporučuje Zdeněk Vermouzek, ředitel ČSO.

Vyhlášení Ptáka roku má za cíl zvýšit povědomí o důležitosti přirozených vodních ekosystémů, které jsou klíčové nejen pro konipase horského, ale i pro mnoho dalších druhů živočichů i rostlin.

text: Radek Drahný

foto: Jiří Bartoš

ROSTLINU ROKU 2025 – STARČEK ÚZKOLISTÝ – NAJDEME TÉŽ V KRKONOŠÍCH

Česká botanická společnost vyhlásila rostlinou roku 2025 starček úzkolistý (*Senecio inaequidens*), invazní druh pocházející z jižní Afriky. Tento žlutě kvetoucí druh je ale hrozbou pro naši přírodu. Botanici Správy KRMAP jej zaregistrovali už i v Krkonoších.

I když je výskyt starčku úzkolistého v Krkonošském národním parku zatím omezen na několik lokalit, představuje jeho šíření riziko i pro tuto unikátní oblast. První výskyt

byl zaznamenán v roce 1999 v Harrachově (lokalita Na Mýtě), později v roce 2014 u vlakového nádraží ve Vrchlabí a v roce 2018 znovu v Harrachově při okraji silnice směrem ke státní hranici. Zatím poslední záznam pochází z roku 2023 z Labského dolu, kde se starček objevil na okraji asanované cesty Lavina.

„Zatím šlo o malé skupiny rostlin, které se podařilo odstranit, ale u invazních druhů nelze jejich další šíření vyloučit. Rádi bychom veřejnost požádali o pomoc při sledování výskytu této rostliny – vaše informace mohou pomoci zabránit jejímu rozšíření,“ apeluje botanik Správy KRMAP Josef Harčarik.

Starček úzkolistý má schopnost rychle se šířit a přizpůsobovat různým podmínkám, často vytváří rozsáhlé porosty, které vytlačují původní druhy. Rostlina navíc obsahuje toxické pyrolizidinové alkaloidy, které mohou ohrozit pasená zvířata, a dokonce kontaminovat mléko či med. Rozroste-li se starček na přírodních stanovištích, může způsobit nenávratné škody na ekosystémech.

Česká botanická společnost vyzývá všechny zájemce, aby pomohli mapovat výskyt starčku úzkolistého prostřednictvím aplikace iNaturalist.org. V případě Krkonošského národního parku můžete využít i oficiální kontakty Správy KRMAP (<https://www.krnap.cz/kontakty/>) a lokalitu nahlásit přímo.

text: Radek Drahný

foto: archiv Masarykovy univerzity v Brně

30. ROČNÍK DIVADELNÍ PŘEHLEDKY BŘEZEN – MĚSÍC DIVADLA 2025

divadlo
Spejbla a Hurvínka

VÁS ZVE NA LOUTKOVÝ PŘÍBĚH PRO DĚTI I DOSPĚLÉ A
VŠECHNY KOUSAVÉ BLEŠKY, CO JICH JEN NA SVĚTĚ JE.

HURVÍNEK A KRÁL BLECHA

NEDĚLE 16. 3. 2025
V 16.00 HOD.

společenský dům **Jilm**

PRODEJ VÁNOČNÍCH DÁRKOVÝCH POUKAZŮ A VSTUPENEK BUDE ZAHÁJEN
11. 12. 2024 V INFORMAČNÍM CENTRU JILEMNICE + SDJILM.KOUPITVSTUPENKU.CZ 330/300 Kč

QR code

MILÉ DÁMY, MILÍ PÁNÍ
CHCETE SE SMÁT?
KDO VÁM BRÁNÍ?
PŘIJĎTE SHLEDNOUT
JEŠTĚ DNES
SPEJBLŮV NOVÝ VYNÁLEZ:
BLEŠÍ CIRKUS!
TO JE VĚC!

30. ročník divadelní přehlídky Březen - měsíc divadla 2025

BH
VV

Slzy ošlehaných mužů

Osudový příběh nejúspěšnějšího českého lyžaře Bohumila Hanče a jeho přítele
Václava Vrbaty v loutkohereckém pozdravu Divadla VOSTOŠ podkrkonošským ochotníkům.

Ondřej Bayer – Ondřej Cihlár – Tomina Jeřábek – Kristýna Boková / Renata Prokopová – Petr Prokop

Sobota 22. 3. 2025
v 19.00 hod.

společenský dům **Jilm** 320 / 300 Kč

Prodej abonentek od 9. 12. 2024 v IC,
předprodej vstupenek od 6. 1. 2025

QR code

po celém světě s fenomenálními úspěchy hraná
legendární maňásková inscenace divadla Alfa z Plzně

Tři mušketýři

konečně v Poniklé – v Kantýně
v neděli 30. 3. 2025 od 15.00

pro diváky od 9 let; 100/50 Kč; předprodej na OÚ Poniklá

TJ PONIKLÁ Vás zve na Tradiční PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Ve středu dne 30.4.2025 od 19,00 hodin

**na fotbalovém hřišti v Poniklé
zapálení vatry ve 20,15 hodin**

BOHATÉ OBČERSTVENÍ

SOBĚSTAČNOST DOMÁCNOSTI ZA KRIZOVÉ SITUACE PO 72 HODIN

Svět se stává stále nepředvídatelnějším místem. Války, pandemie, kybernetické útoky, terorismus či extrémní klimatické podmínky jsou hrozby, které mohou narušit běžný chod našich životů. V takových situacích bychom se neměli v první chvíli vždy spoléhat na rychlou pomoc od státu. První dny krize mohou být klíčové, a právě tehdy je zásadní být soběstačný. Mít doma připravené zásoby a alternativní zdroje energie znamená mít kontrolu nad svou bezpečností a komfortem.

Je doporučeno mít zásoby jídla, vody a základních potřeb minimálně na tři dny. Tento časový rámec je kritický pro přežití a umožňuje lépe zvládnout první fázi krizové situace, kdy mohou být dodávky energií, vody nebo potravin narušeny. Je proto důležité mít doma potraviny, které mají dlouhou trvanlivost a nevyžadují složitou přípravu. Konzervované maso, paštiky, sušené maso, trvanlivé mléko, cereálie, sušenky, čokoláda, oříšky, sušené ovoce či energetické tyčinky mohou poskytnout dostatečný přísun energie. Pokud je k dispozici možnost vaření, například na plynovém vařiči, mohou být součástí zásob také rýže, těstoviny či luštěniny, stejně jako základní koření, olej nebo káva.

V krizové situaci může být pitná voda nedostupná nebo kontaminovaná, proto je nezbytné mít dostatečné zásoby balené vody. Pro první dva dny by měla být připravena rezerva alespoň pěti litrů na osobu a den, přičemž od třetího dne se doporučuje mít k dispozici deset až patnáct litrů denně, a to nejen pro pití, ale i pro osobní hygienu. Pokud není možné skladovat velké množství vody, je vhodné pořídit filtry nebo dezinfekční tablety, které umožní upravit vodu z alternativních zdrojů, například ze studny či dešťové vody.

Výpadky elektriny mohou nastat z různých důvodů, ať už kvůli přírodní katastrofě nebo technologické havárii. V těchto situacích je nezbytné mít připravené náhradní zdroje osvětlení, například bateriové svítidly, petrolejové lampy či obyčejné

svíčky. K vaření lze využít plynový nebo lihový campingový vaříč, případně domácí gril. Pro delší výpadky elektřiny může být užitečná elektrocentrála nebo přenosné powerbanky, které zajistí nabití mobilních telefonů a dalších důležitých zařízení. V chladných obdobích je důležité mít alternativní zdroj vytápění, jako jsou krbová nebo kachlová kamna, zásoba dřeva, případně plynové nebo naftové topidlo.

Zdraví je klíčové, a proto bychom neměli zapomenout na základní lékařskou výbavu. Mezi nezbytné zásoby patří léky na běžné zdravotní potíže, jako jsou bolesti, horečka či zažívací problémy. Pro osoby s chronickým onemocněním je nezbytné zajistit dostatečnou zásobu předepsaných léků. Neměla by chybět ani dezinfekce, obvazy, náplasti, které mohou být užitečné při drobných poraněních nebo v případě nutnosti poskytnutí první pomoci.

Byt připraven na krizové situace není otázkou paniky, ale rozumného a zodpovědného přístupu. Připravenost na výpadky základních služeb nebo mimořádné události nám umožňuje zvládnout nečekané situace s menším stresem a větší jistotou. Nečekejme, až krize udeří – připravme se již dnes.

Nezapomeňte! Šťěstí přeje připraveným!

Alena Sládková, HZS Libereckého kraje

HRADIŠŤAN

& pěvecké sbory **JABLŮŇKA,**
SKŘIVÁNEK a MLÁDÍ

umělecký vedoucí

Jiří Pavlica

sobota

3. května 2025

od 18.00 hodin. Kostel sv. Michaela,
Rokytnice nad Jizerou

Jiří
Pavlica
Hradišťan

www.hradistan.cz

Vstupenky:

sezení přízemí 490 Kč / sezení kůr (omezená viditelnost) 350 Kč / stání přízemí 250 Kč

Předprodej vstupenek:

Informační centrum Rokytnice n. J. - tel.: 481 522 001

Městská knihovna Jablonec n. J. - tel.: 602 202 638

Informační centrum Jilemnice; tel.: 481 541 008

Městská knihovna Vysoké n. J. - tel.: 481 540 278

Pořadatel ZUŠ Jablonec nad Jizerou | www.zusjablonecnj.cz

Koncert se pořádá
pod záštitou města
Jablonec nad Jizerou.

KOUPALIŠTĚ

OBČERSTVENÍ „BAHÝNKO“

LÉTO NA BAHÝNKU

25

DUBEN

SOBOTA 26.4

ČARODĚJNICE „NANEČISTO“ PRO DĚTI BUŘTY **ZDARMA**

KVĚTEN

SOBOTA 17.5

SRAZ MOTO-TRIKE, 1.ROČNÍK, COUNTRY KAPELY
„NÁHODA“, „NABOSO“

ČERVENEC

PÁTEK 4.7

OLDIES PÁRTY DJ SLÁVA ŠMÍD ZPĚVÁK JOSEF VALIŠ
(ÚČASTNÍK EUROVIZE) **PĚNOVÁ SHOW**

SO-NE 12-13.7

LANGOŠOVÝ VÍKEND SOBOTA HUDBA VŠECH ŽÁNŘŮ
DJ LIBOR SASKA

PÁTEK 25.7

POUŤOVÁ TRADIČNÍ KAPELA „STAGNACE“ ALIAS PAŠA

SRPEN

PÁTEK 1.8

PUNK KAPELA DO „ŘADY“

SOBOTA 2.8

NA KYTARU ZAHRAJE A ZAZPÍVÁ VLADIMÍR MERTA

SOBOTA 9.8

TRABANT SRAZ 1.ROČNÍK VEČER ZAHRAJE DJ LIBOR
SASKA

SOBOTA 30.8

GULÁŠ FEST 2 ROČNÍK (SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ GULÁŠ)
VEČER ZAHRAJE COUNTRY KAPELA „NABOSO“

ZÁŘÍ

SOBOTA 6.9

ROZLOUČENÍ S LÉTEM PRO DĚTI SOUTĚŽE VEČER
ČESKOSLOVENSKÁ DISKOTÉKA ZAHRAJE DJ LIBOR SASKA

ZAČÁTKY A PODROBNOSTI AKCÍ BUDOU UPŘESNĚNY NA PLAKÁTECH

TĚŠÍME SE NA VÁS!

Koupaliště HOMOLE PONIKLÁ
PONIKLÁ 499, 512 42 Poniklá
tel: +420 736 610 061

